

COLECTIA „OMUL NOU“

CONFERINTE

ținute la
Berkenbrück și Buchenwald

1952

Colecția "O m u l N o u"

AMINTIRI

CONFERINTE

ținute la
Berkenbrück și Buchenwald

1952

AMINTIRI

despre Colonelul Zăvoianu

Vasile Iasinschi

28 August 1941

A M I N T I R I

despre Colonelul Zăvoianu.

"Sentința a fost executată în ziua de 28 Iulie 1941", termină comunicatul justiției regimului-Antonescu.

Așa căl stejarii Legiunei și ecoul căderii lor străbate departe, trecând granițe și țări și mări și sguduind din adâncuri viața acelor camarazi, cari, ajutați de o soartă capricioasă, se îndărătnicesc să mai rămână în picioare.

Nimeni nu-și cunoaște ceasul acesta, ultimul; cu atât mai puțin legionarul, creație a Căpitanului, care-și află rostul vieții, închinând-o în întregime neamului său. Si Colonelul Zăvoianu este acela care s'a oferit Tării sale ca soldat în timpul războiului de întregire și ca legionar în epoca de deștelenire și mântuire a esenței naționale, care se găsea în primejdia de a-și pierde linia caracteristică a valorii inițiale.

Colonelul Zăvoianu a avut parte, ca prin grija justiției în numele Antoneștilor, să ia cunoștință și de ultimul oas al vieții sale, căci doar nu în zadar s'a consumat pentru mărirea Tării sale și emanciparea românului de pretutindeni.

Probabil că bătrânul său tată - moș Chiriță - veteran al războiului din 1877-8 își spăla zilnic șiragul de decorații, câștigate la Plevna, Grivița și alte redute, cu lacrimile ochilor săi, cari aleargă pretutindeni să-și găsească pe iubitul lui Fanu.

Colonelul Zăvoianu, invalid din războiul mondial, era bine cunoscut opiniei publice românești, a înțeles să-și continue existența pentru afirmarea naționalismului românesc prin fapte; opera întregirei trebuia întărită; conștiința națională trebuia consolidată, ca jertfa de sânge să nu fie zădărnicită de nici o primejdie; și așa se hotărăște pentru apariția unui ziar, îi dă numele "Dacia", scrie și îl conduce cu stăruința idealismului spre mărețe înfăptuiri. Însuși numele gazetei indică conținut și program.

În plină bărbăție și cu aprigă voință se trudește să brăzdeze un început de viață nouă pe ogorul fără hotare al Tării românești. Dar nu poate rezista în timp; adversari mulți și cu bogate resurse financiare: partide politice și oculta îl determină să se retragă. Se stabilește pe poziția de unde a plecat, scrutând cu privirea depărtările și strategia unui alt atac în spre tabăra dușmană neamului, pentru care s'au jertfit sutele de mii de vieți. Unul din planurile lui de viitor era să ajungă din nou director al ziarului "Dacia" sub domnie legionară.

Colonelul Zăvoianu dispunea de resurse sufletești și era conștient de ele; acestea îi erau caracteristice lui și-i dădeau puterea să îndrăznească: ochiul de vultur, căruia nu-i scăpa nici o mișcare, simțul observației, care stabilea ascunzișurile și planurile vrășmașilor și o minte clară, care judeca momentele deslănțuirii asalturilor pe care le da de atâtea ori împotriva dușmanilor săi, pe cari îi considera și ai neamului.

Era violent la atac și-l îngrozea pe dușman prin armele pe care le întrebuița, chiar dacă nu reușia totdeauna să-l răpuie.

În setea lui pentru o Românie românească, vrednică și înclăștată sufletește în forță vie și permanentă, a alergat neîntrerupt în zeci de direcții, fără nici o legătură una cu alta, - până când într-o zi a dat peste Căpitan și acțiunea lui: în

caputul lucrărilor dela Casa Verde.

Aici s'a oprit, a rămas în loc, s'a sfătuit cu sine însuși și-a domolit iuțeală de până acum în căutarea albiei pentru sentimentele sale. N'a mai alergat nicăieri, ci a început să se scuture de toate deziluziile de până acum.

A început să aprecieze un om și o acțiune. Si-a găsit făgașul căutat? Il văd consumându-se în strădania de a-și găsi echilibrul. Sărac și împovărat de datorii rămase dela editarea gazetei, nu era așa de ușor pentru Colonelul Zăvoianu, cu tot idealismul său, să se rupă de o societate de care era legat prin plăcerea bunurilor de toate zilele; pe cât de mult disprețuia această clasă de oameni în mijlocul căreia trăia, cu atât mai mult dorea s'o ridice la nivelul credințelor și viziunilor lui și prin această îndreptare să-și aibă partea de bucurie pentru o faptă bună.

Până în cele din urmă luptătorul neobosit și fără astâmpăr, de unul singur, s'a încadrat în linia luptătorilor legionari, părăsindu-și o lume, pe care, pentru păcatele ei și lipsa de suflet a repudiat-o până în ora morții.

Această aliniere se întâmplă în mod cu totul neobișnuit unui legionar de rând și se așează pe primul plan al frunțașilor Mișcării Legionare, alături de Căpitan.

Sosește pentru Legiune prigoana anului 1933-34, cea dintâi de proporții mari. Iarnă grea. Toate închisorile Tării gem de legionari, din cauza pedepsirii aceluia care s'a angajat pe plan internațional să ne desființeze. Căpitanul e urmărit de mii de putere, prin toată țara, pe toate cărările, prin toate coclaurile, în case, la prieteni, cunoscuți sau binevoitori. Aproape nu mai are unde-și așeza capul și lungi trupul doborât de oboseală și condamnat de neliniștea ocașului ce urmează.

Camaradul Victor Silaghi - un actor principal în tragedia legionară - care-l însoțea pe Căpitan pretutindeni, se desprinde la un moment dat de el,

pentru a-i căuta un adăpost. Rămăseseră în drum. La palatul de justiție îl întâlnește pe Colonelul Zăvoianu și-i face, la întâmplare, rugămintea să-l găzduiască pe acel alungat dela toate ușile.

"Să vie", a fost răspunsul scurt al Colonelului

Această bunăvoință de ospitalitate a fost transformată într-o largă și totală îmbrățișare a Legiunii și Căpitanului.

Din acest moment Mișcarea Legionară și-a găsit refugiul, nu numai pentru prigoana aceasta ci pentru tot timpul până târziu spre sfârșitul anului 1940; iar Colonelul Zăvoianu și-a aflat izvorul spiritual și stăpân într'ale luptei și idealurilor pentru biruința visată. De acum în colo Căpitanul și Colonelul Zăvoianu au rămas prieteni nedespărțiți - aproape zi de zi - până în spre noaptea de Florii a anului 1938, când ucigașii unui neam i-a despărțit fizicește, până ce mai târziu aceeași călăi i-au adus la un loc, dincolo de mormânt.

Aici în casa Colonelului și-a făcut Căpitanul planul pentru bătălia procesului, care avea să urmeze și de mare ajutor i-a fost pentru acest scop întâlnirea și adăpostirea aceasta. E adevărat că tot timpul, până la predare, au fost stăpâniți de permanenta grijă și n'a lipsit mult, să nu fie surprinși, cu toată discreția care s'a păstrat în acest timp.

Colonelul Zăvoianu, care făcea și avocatură, se găsea iarăși în mediul său, în meseria sa, dar având cu totul alt plan: ochia, mirosea, asculta, prindea ce-i ieșea în cale, aduna tot ce credea că are întrebuințare și apoi, cu sacul plin de informații o lua spre casă și-l răsturna în fața Căpitanului. Complectările și amănunțele nu lipseau la notele înșirate sumar pe bucățile de hârtie.

Colonelul își găsisse șeful și-l servea cu dragoste și credință.

L-am cunoscut, înainte de predarea Căpitanului, la Consiliul de Război. Se plimba ca avocat în toate direcțiile și ca profesionist interesat a

aflat ce se putea în acele împrejurări. Nici că se putea un serviciu mai complet, mai sigur, mai prompt, dela cineva, care nu putea fi bănuit cu nimic pătaș, în acel timp, la istoria Mișcării Legionare.

Avea mare putere de a sesiza o stare de lucruri oricât de complexă ar fi fost și deslega probleme, oricâte fețe ar fi avut.

Deci la timp potrivit - din punct de vedere al procedurii procesului - s'a pornit Colonelul Zăvoianu cu Căpitanul spre Consiliul de Război și nu s'a despărțit de el până nu l-a știut în siguranță. Apoi s'a predat și el ca unul care i-a fost gazdă.

Colonelul Zăvoianu a urcat cea mai superioară treaptă în Legiune și a rămas pe primul plan pentru cât va dăinui Mișcarea Legionară în amintirea și cunoștința celui de pe urmă român, pentru motivu că l-a salvat pe Căpitan și prin el Mișcarea dela moarte în anul 1934. El însuși, în cele din urmă, a suportat moartea de martir în timpul celei de a treia prigoană. Salvarea vieții Căpitanului în anul 1934 înseamnă și salvarea Legiunii. Este un moment care marchează un mare viitor.

Providența dumnezească i-a lăsat Căpitanului încă aproape cinci ani de viață, ca să contureze Mișcarea Legionară, atâta ca să poată dăinui la infinit și să poată străbate cu siguranță prin întunerecul învăluirii neamului românesc de dușmani.

Colonelul Zăvoianu a fost pus în libertate după 3 zile de închisoare. Intregul grup de legionari din procesul anului 1934 l-a luat ca apărător drept mulțumire pentru că l-a salvat pe Căpitan. Prin fapta aceasta grupul de împicinați s'a cinstit pe sine însuși. A fost o manifestare de solidaritate, care a impresionat dela început completul de judecată.

Dragostea hotărâtă a Colonelului Zăvoianu, dărzănia și elanul Generalului Cantacuzino, unirea tuturor și bunul Dumnezeu au contribuit ca procesul să aibă un sfârșit normal.

De aici încolo Colonelul Zăvoianu și-a împletit viața-i sbuciumată cu viața și mai sbuciumată a Legiunei. Persoana lui cu tot ce avea și era în jurul lui și-a legat-o de figura Căpitanului; îi făcea plăcere ori de câte ori glumea Căpitanul pe socoțeala lui; era mândru și se simțea vădit măgulit, când i se adresa: "Coane Fanule", sau vorbea către altcineva, amintindu-l pe Comu Fanu, care era de față. De altfel nu rare erau ceasurile, când Căpitanul i se adresa simplu și politicoasă: "Domnule Colonel". Amintirea acestei atitudini are valoare pentru frumusețea raporturilor dintre Căpitan și intimitii săi.

Colonelul Zăvoianu era așa de frumos înzestrat cu calități încât, chiar dacă ar fi avut și un defect, acesta dispărea sub năvala celor dintâi. Era mândru, calitate pe care nu și-o uita niciodată acasă. Făcea parte din podoabele fizicului său, care nu se poate concepe fără această aureolă vizibilă și apreciată de oricine îl cunoștea din primele momente. Cu această valoare conștientă a putut influența și stăpâni de multe ori adversarii obișnuiți zilnic cu altă atitudine. Era mândria aceasta ca și o haină frumoasă, strălucitoare, așezată corect pe trupu-i înalt, svelt, care nu putea fi atinsă fără să răspundă automat ca un mecanism în permanentă funcțiune.

Era bun Comu Fanu al nostru, era plin de bună-tate. Casa lui, masa lui, banul și timpul lui, puse toate la dispoziția Legiunei; vorba, camaraderia și dragostea lui respirau o îmbrățișare călduroasă. Înțelege fiecare de ce Căpitanul era așa de des în casa lui și de ce se simțea așa de bine în apropierea lui tot timpul până la început de prigoană. Iar membrii Forului Legionar au avut posibilitatea să aprecieze suficient această floare a camaradului nostru Stefan Zăvoianu, care a pus la dispoziție luni de zile, la orice oră din zi și noapte, casa lui pentru ședințele curente. În legătură cu această bună-tate se poate desprinde naivitatea firei

lui. Era stăpânit nu de naivitatea omului lesne crezător, ci de aceea a copilului nevionovat, care se bucură din toată inima. Colonelul se bucura și râdea sănătos și natural; râdea de fericire când își putea manevra dușmanul în așa fel ca să-l vadă schiopătând; n'a dorit nimănui atâta rău cât poate determina o nenorocire.

Eroul nostru căzut la 28 Iulie 1941 era viteaz, așa cum povestește miezul cuvântului. Vitejia lui fremăta puțin pe loc, apoi se pornea ca o vijelie și nu se domolea decât dacă dușmanul era înfrânt și preda un trofeu, drept dovadă a înfrângerii sale. Această vitejie era în strânsă legătură cu sentimentul onoarei care era întreg și tăios ca vârful sabiei.

L-am văzut și amărit pe Colonel; și atunci această amărăciune transpira prin toți porii pielii lui; un corp întreg plângea, numai ochii îi erau reci și luceau a mânie și dor de răzbunare. Îl văd pe marginea mormântului înainte de executare, ce rându-ne prin ultimile scilipiri ale ochilor lui, răzbunare.

Dela începutul anului 1934, frământat de idealul biruinții legionare, a fost neobosit în apărarea legionarilor, cari se găseau de atâtea ori la greu impas cu autoritățile prigonitoare.

La o vârstă destul de înaintată se simțea tânăr și vioi. Îi plăcea să-și petreacă viața în mijlocul tinerilor pe care îi aprecia și-i respecta pentru credința și vitejia lor. Își dorea o tinerețe veșnică și se ținea la pas cu mersul tinereții ce-l înconjură; ba chiar, de multe ori, o și întrecea prin acțiunea lui viguroasă și mersul lui hotărât, acest mers care nu semăna cu al nimănui și care era numai al Colonelului Zăvoianu. Fugea de bătrânețe, evita permanent și cu toate forțele inevitabilul.

Prigoana anului 1938, a doua între cele mari, l-a adus în lagărul de concentrare dela Miercurea Ciucului. Poate că dintre toți n'a fost fire mai

contrariată de acest fel de temniță ca el. Deprins nu numai cu libertatea curentă, dar și cu răsfațul ei și chiar mai mult, căutând să evadeze împreună cu Legiunea toată dintr'o stare viciată în spre ceia ce și acum vișam - luptătorul nostru s'a simțit stingherit ca nimeni altul. De aici acel neastâmpăr mereu în creștere, care pe mulți îi punea în gardă.

Cu gândul și grija mereu la Căpitan, în opoziție cu majoritatea legionarilor cari așteptau o lichidare fericită a prigoanei, el era condus de un realism sănătos. Nu credea într'o ameliorare a condițiilor cari înlănțuiau Legiunea; vedea clar că întreg politicianismul făcea front împotriva noastră. Arșița de știri din afară, care indispucea pe oricine, enerva cu atât mai mult pe Colonelul Zăvoianu, care, se știe ce pasionat culegător de informații era. Vestile primite, mai târziu, printr'o vizită ocazională sau aduse de un legionar nou introdus în lagăr, le întorcea pe toate fețele și nu scotea, nici pe departe, atât cât era prezentat la început. Nu se lăsa adormit și nici nu se entuziasma ori câte semne s'ar fi ivit. Organizase într'o vreme un adevărat complot pentru o evadare în masă și-și adună aderenți cu o râvnă neobișnuită. A fost nevoe de mult tact, ca să i se dovedească că nu e timpul potrivit și că o amânare a acestei intenții este absolut necesară.

Totuși, dacă s'a supus unei discipline conducătoare, n'a încetat să spună fățiș, că noi de acolo - din lagăr - nu putem pleca cu bagajele în mână, nu putem ieși așa cum am intrat, deci n'a renunțat la ideea unui asalt vijelios în spre sărma ghimpată și jandarmii din dosul ei.

Mai târziu face parte dintr'un grup de legionari care s'au prezentat unei comisii de anchetă, care venise - după luni de zile - în lagăr să ne întrebe de nevoile și dorințele noastre. De formă au fost și dorinți - se știa că nu se pot îndeplini - de fapt s'au aruncat valuri de acuze, pe care le-a

încheiat Colonelul Zăvoianu în așa fel, că n'a mai rămas soluție decât să le întorci spatele acelor reprezentanți ai parchetului militar și jandarmăriei. Grupul s'a întors între camarazi, cărora li s'a expus desfășurarea aceluia întrevederi. Cu tot riscul, a fost o zi de respirație.

Jandarmii însă continuau cu mișelia și provocarea. Intr'o bună noapte dau foc prin pod clădirii în care dormeam și apoi ne trezesc să ieșim afară. Cu o zi înainte cumpăraseră și căldări, ca să aibă la îndemână pentru apă de stins focul, care nu trebuia să mistue totul. În naivitatea și nevinovăția lor față de cazul în sine, legionarii au manifestat cu bucurie, iar Colonelul Zăvoianu a avut ideea să se cânte "Arde podul Mogoșcaiei". Câțiva legionari, între cari și el, ca reprezentanți ai lagărului, au fost dați în judecată pe motiv c'au dat foc unei instituții de stat. Dar nu trece mult și frământat de necaz, gânduri, sbucium și enervare, se îmbolnăvește grav. După multe intervenții, și chiar scandal, este scos pe brațe de camarazi și transportat la spitalul din Brașov.

În lagăr, Colonelul Zăvoianu a scris două memorii guvernului și regelui de pe timpuri. Își dădea seamă de inutilitatea lor, totuși îi făcea plăcere să spună adevărul, oricât de dureros putea fi el pentru cameni de conștiință și suflet.

A ținut o conferință despre prigoana din anul 1933-34 la care a arătat pe larg tragedia Căpitanului din acea iarnă și din timpul procesului.

Nu ne-am mai întâlnit decât în stare de libertate, după ce am trecut peste atâtea suferințe și am viețuit pe deasupra atâtor jertfe.

Cel dintâi gând ce mi-a împărtășit, urcând cu el o stradă spre Calea Victoriei, după un parastas la biserica Sf. Voevozi, a fost să-i dăm noului Comandant al Mișcării Legionare, camaradului Horia Sima, un comitet, format din comandanții Bunci-Vestiri și alții, care să-l ajute cu sfatul și cu fapta, ori de câte ori ar avea nevoie; tot el este acela

care a numit acest comitet "For Legionar", așa cum i-a rămas titulatura.

N'a trecut mult timp și acest sfat a devenit o realitate, iar Colonelul Zăvoianu a deschis larg ușile casei sale pentru consfăturile și sedințele Forului Legionar.

A fost atent și grijuliu ca să fie prezenți și de folos problemelor cari erau la ordinea zilei. Ca și pe vremea Căpitanului ne dădea informații, pe cari le aduna cu discreție și cu patima-i cunoscută.

Am trăit zile care tuturor ne sunt cunoscute; în timpul lor Colonelul Zăvoianu a dat totul pentru Legiune. N'a fost un altul care să se fi călcat pe el însuși în picioare pentru interesele mari ale Mișcării; n'a fost al doilea care să renunțe la persoana lui pentru armonia și disciplina legionară. Puțini sunt aceia cari să fi adus atâtea foloase colectivității noastre ca eroul nostru de acum o lună.

A căzut ca un tânăr alături de tineri. El n'a îmbătrânit - era singura lui teamă care o avea - el va rămâne mereu tânăr.

În groapa pe care i-au pregătit-o Antoneștii, el n'are liniște, până ce nu se vor împlini vremurile, până ce corpul lui nu va intra în panteonul Legiunii, până ce chipul lui - înalt, drept și semeț, cu gradul de general în mijlocul tinerilor legionari, cântând în fața morții - nu va fi statuie de bronz pentru educația generațiilor sutelor de ani, cari sunt înaintea noastră.

Colonelul Zăvoianu este un exemplu, un îndemn și un avertisment.

Berkenbruck, 28 August 1941.

13 SEPTEMBRIE 1941

Ilie Gârneață

13 SEPTEMBRIE 1941

Se împlinesc 42 de ani dela nașterea Căpitanului. În Iașul patriarhal, locul de unde au pornit toate avânturile spre azur ale românismului, în ziua de 13 Septembrie 1899 s'a născut cel ce trebuia să pună temelie nouă neamului nostru. Acolo s'a născut și acolo și-a lămurit chemarea. Azi când ne închinăm memoriei sale, constatăm că umbra Căpitanului capătă din ce în ce proporții uriașe și tot mai mult se lămurește, în cugetele tuturo-ra, că apariția lui Corneliu Codreanu este o apariție providențială.

Este darul pe care Dumnezeu l-a făcut neamului nostru care prin suferințele lui și prin rugăciunile înălțate zi și noapte din micile și umilele lăcașuri de închinăciune și din sufletele miilor și miilor de umilinți, și-a căpătat drept de izbăvire.

Creștinii ortodoxi serbează la 13 Septembrie patronul Sutașului Corneliu și nu-i o simplă întâmplare nașterea în aceeași zi a celui ce trebuia să creieze și să însuflețească oastea de mântuire - Legiunea.

Nu e o întâmplare că această oaste legionară și-a ales ca patron în cer pe Arhanghelul Mihail, cel care execută poruncile Cerului și care conduce la biruință ajutând popoarele care binemerită dela Dumnezeu.

Deasemenea nu e o simplă coincidență cifra 13. Această cifră apare des în viața Căpitanului și e legată atât de ființa sa cât și de activitatea sa.

Că a fost un om excepțional nu mai contestă astăzi nici cei mai înverșunați dușmani, dar noi credem că a fost și predestinat.

Predestinarea să se poată ușor descifra urmărindu-i viața sa așa de scurtă și totuși așa de plină de rod.

În ultimii 20 de ani Căpitanul a fost prezent pretutindeni unde pulsa un pic de viață românească; de cele mai multe ori era însă animatorul acelor pulsații. Viața publică din ultimii 20 ani s'a desfășurat având ca principală preocupare persoana și activitatea Căpitanului.

Nu moștenise un nume răsunător și totuși la auzul numelui său, bătrâni sau tineri, femei sau copii, se cutremurau, ochii li se umezeau și o bucurie le strălucea pe față.

Cei ce aveau fericirea să-l vadă și să-l audă nu-l mai uitau.

Intellectualii tineri sau bătrâni, erau mișcați profund în prezența sa. Suflete curate și idealiste se luau la întrecere care să se apropie mai mult de Căpitan.

Ce îi făcea pe toți aceștia să-l urmeze, când știau că singurul lucru pe care-l pot câștiga cu siguranță era suferința, prigoana și închisoarea, și moartea poate, moarte chinuită, grea.

Și de ce-l urmau tocmai pe el!

Nu erau în țara aceasta atâția talentați vorbitori și scriitori și atâția oameni politici care-și făuriseră grupări cu programe studiate și complet documentate?

Și totuși pe omul acela cu chip de Arhanghel, bun și blând cu privirea când senină ca o zi de vară sau aspră ca și crivățul iernii, care cu prezența și cu vorba sa desarma pe cei răi și făcea pe mișei să se îngrozească, pe omul acesta care știa să mângâie pe cei necăjiți și să lumineze întunericul celor desnădăjduiți, îl cântau poeții, tineri și bătrâni îl iubeau și-l urmau.

Gânăul lui : rege

Vorba lui : lege

Vrerea-i platoșe de neînfrânt

Pasul lui cutremur de pământ.

Să numim apariția Căpitanului predestinație, s'o numim soartă, sau ori cum am vrea, un lucru e sigur, ea vine în unul din momentele cele mai critice din viața neamului românesc. Apare tocmai la timp ca să oprească mersul grabnic spre prăbușire.

În locul deprimării și preocupărilor materialiste într-o societate care a rupt orice legătură cu trecutul și care n'avea alt ideal decât traiul comod și destrăbălarea, Căpitanul reușește să înnoade firul trecutului glorios și să sădească în inimi nădejdi de mai bine și avânturi de vulturi ce năzuesc spre albastrul cerului. În locul materialismului întronează spiritualitatea. În locul egoismului sălbatec, spiritul de jertfă. În locul omului "politic", omul nou, legionarul. De aceea apariția sa este hotarul dintre două lumi. Căpitanul este început de veac nou pentru noi români.

Când apele se vor liniști și timpul va da perspectiva adevărată evenimentelor, istoria nepărtini toare va înregistra ca cel mai important eveniment din viața neamului românesc, apariția Căpitanului, cu viața, învățătura și realizările sale.

În decursul veacurilor, noi români, am avut Voevozi viteji cari cu sabia și înțelepciunea lor ne-au scris dreptul la viață pe pământul nostru. (Epoca de glorie și eroism a lui Stefan cel Mare a fost hrana sufletească a tuturor generațiilor de până acum.)

Am avut inspirați și poeți creatori de limbă, oameni politici străluciți. A avut nația românească mlădiți a căror dragoste de neam și glie era fără margini, eroi ce s'au jertfit fericiți, apărând moștenirea strămoșească. Căpitanul, însă, omul acela predestinat, a căutat, a găsit și a arătat linia destinului românesc: linie pe care neamul se poate realiza și trebuie să se realizeze ca să-și îndeplinească misiunea sa în lume. A crezut în neamul său și l-a iubit ca nimeni altul. S'a străduit să-l așeze pe linia destinului și a murit sfințind cu sângele său învățătura sa.

Învățătura sa - porunci pentru noi - porunci scrise cu litere de foc și sânge.

"De acum încolo de un singur glas va trebui să ascultați, tainic și nepătruns ca Dumnezeu, chemarea Patriei. Acest glas să-l audă suflarea voastră. Lui să vă supuneți într'un singur suflet":

Căpitanul nu ne-a lăsat o doctrină, ne-a lăsat o credință. Mănușchiul de legi cristalizat în învățătura sa este cel mai perfect mijloc pentru realizarea colectivităților naționale. În el se află adevărata spiritualitate nouă, care poate să asigure pacea și liniștea sufletească a popoarelor și să stimuleze forțele creatoare întru realizarea misiunii lor în lume.

Cheia de boltă a acestei spiritualități este dragostea. Temelia ei este credința în Dumnezeu, iar disciplina mijlocul de înfăptuire.

Spiritualitatea legionară n'are nimic din duritatea și asprimea imperialismelor ori sub ce nume s'ar camufla ele; ea tinde să pună nația în fața misiunii sale și să-i îndrumeze pașii pe drumul destinului, făcând-o să se realizeze încălțată de dragoste și luminată de credință în Dumnezeu.

Căpitanul zice:

"Individul în cadrul și în slujba neamului său. Neamul în cadrul și în slujba lui Dumnezeu și a legilor dumnezeirii".

Vorbind de mișcarea pe care o creia, Căpitanul zice:

"O școală legionară poate să dea Țării acestia un mare tip de Român. Poate să iasă din ea ceva mare, cum n'a mai fost, care să frângă în două întreaga noastră istorie și să pună temelile începutului unei alte istorii românești, la care acest popor are dreptul, datorită suferințelor și răbdării lui milenare, precum și curățeniei și nobleței sale sufletești, căci este poate singurul popor din lume, care în toată istoria

sa n'a cunoscut păcatul robirii, încălcării sau nedreptățirii altor popoare".

Vorbind despre învierea neamului, Căpitanul o profetizează:

"Această mare înviere a națiunii române este posibil să vină? Urmează. O simțim cu toții. După lunga noapte de veacuri, azi, între aceleași granițe, poporul român așteaptă răsăritul soarelui, așteaptă ceasul învierii lui ca neam".

Un mare tip de român, așa definește Căpitanul omul nou pe care trebuie să-l dea școala legionară. Om care s'a biruit pe el, s'a desbrăcat de grijile și bucuriile omenești și s'a dăruit total nației. pe acest om nou îl visa Căpitanul când scria:

"În acest om nou, vor trebui să învieze toate virtuțile sufletului omenească. Toate calitățile rasei noastre... Tot ce-și poate imagina mintea noastră mai frumos ca suflet, tot ce poate rodi rasa noastră mai mândru, mai înalt, mai drept, mai puternic, mai înțelept, mai curat, mai muncitor și mai viteaz".

"Un om în care să fie dezvoltate până la maximum, toate posibilitățile de mărire omenească ce se află sădite de Dumnezeu în sângele neamului nostru".

Această transformare sufletească a celor ce trebuiau să fie crainicii și înfăptuitorii lumii noi, a visat-o, a dorit-o și a realizat-o Căpitanul. De acolo din cer de unde ne străjuește acum, Căpitanul poate să fie mulțumit: pe tot cuprinsul țării cresc azi ca brazii și stejarii în pădure, legionarii. Nu-i înpăimântă lupta, nu-i descurajează piedicile supraomenești ce le stau în cale.

"În cer, în morminte, în grele închisori și în război la marginea pământului, pretutindeni legionarul stă de strajă".

Azi când cele două lumi, în cruntă încheștare se războiesc, când unii din camarazii noștri cad sub gloanțele dușmane peste hotarele Țării, ca să pecetluască cu sângele lor victoria de mâine a lumii noi, alții cad în țară sub gloanțele fraților puși în slujba lumii vechi.

Noi, departe de Țară, pribegi și îndurerăți. O tragedie mai mare nu se poate.

Și totuși, e ultima încercare; în curând se vor prăbuși și cele din urmă întărituri ale lumii vechi. Cu ajutorul lui Dumnezeu și ocrotiți de sufletul mare al Căpitanului vom sărbători ziua mântuirii.

Predestinat a fost Căpitanul, predestinată învățătura sa, iar opera sa, Legiunea, este predestinată să biruie.

Ca o trâmbiță din Cer sună azi spusele Căpitanului:

"Veți birui, pentru că în voi trăiește neamul nostru. Veți birui, pentru că neamul nostru, trădat de toți, trăiește numai în nădejdea de biruință a credinței legionare. Tot norocul viitorului acestui neam e angajat în lupta noastră. În momentul acesta neamul nostru trăiește cu noi, luptă cu noi, biruește prin noi".

M I T I D U M I T R E S C U

Constantin I. Papanice

Berkenbrueck, 21 Septembrie 1941

M I T I D U M I T R E S C U

I. Cum l-am cunoscut.

Pe Miti Dumitrescu l-am cunoscut pentru prima dată în Martie 1939, în refugiul dela Berlin. Venise cu câteva săptămâni în urma noastră.

Pe drumul refugiului îl mânase înfrigurata întrebare "dacă trăește Căpitanul". In acea perioadă de timp svonul că trăește Căpitanul tindea să devină o certitudine pentru cei mai mulți. Sentimentul legionarilor ca și al întregii suflări românești cari nu puteau concepe "moartea Căpitanului" era din ce în ce mai cinic alimentat de Siguranță cu fel de fel de svonuri. Se urmărea diluarea revoltei și potolirea setei de răzbunare prin lansarea și întreținerea acestei iluzii. Nu o arzătoare curiozitate l-a îndemnat pe Miti Dumitrescu să caute lămurirea acestei întrebări. Ci alt ceva: Năpraznica hotărîre care se învolburase în pieptul lui în dimineața acelei triste zi de Noembrie, când s'a anunțat oficial și cinic asasinarea Căpitanului, era suspendată acum de întrebarea "dacă el trăește". Așa dar rostul lămuririi lui era adânc ;

Din prima clipă cum l-am cunoscut m'a sondat în această chestiune. Credea că eu aș fi printre aceia puțini care ar cunoaște adevărul, Apoi mi-a spus că are misiunea dela Nicoleta să afle adevărul și să se întoarcă în țară. Simt și astăzi privirile lui înfrigurate țâșnite din ochii săi mari și frumoși cari reflectau în adâncuri vâlvătaia unei mari tensiuni sufletești.

Deși nu-l cunoșteam și nici n'auziserăm despre el, - Miti Dumitrescu era de curând încadrat în Mișcare - mi-a inspirat deplină încredere. I-am împărtășit gândul întreg și poziția care mi-o fixasem în această chestiune și care în esență era următoarea; Căpitanul nu trăește. Siguranța, după lovitura de șoc, dată prin comunicatul oficial, manevrează acum în sensul de a destrăma în svonuri contradictorii și în confuzie orice atitudine fermă a Mișcării Legionare. Trebuie să întoarcem această manovră. În general pentru marele mase legionare, întărirea credinței că trăește Căpitanul nu numai că nu strică, dar este chiar necesară pentru greaua perioadă de tranziție în care ne găsim. Inșăși conducerea Mișcării trebuie să simuleze că este derutată și că se leagă cu această iluzie. Inșă întreaga acțiune va trebui să și-o bazeze pe faptul precis; "Căpitanul a fost asasinat".

În timpul când îi făceam această expunere fața lui Miti se schimba alternativ în modul cel mai impresionant. La gândul că nu trăește Căpitanul fața lui se întuneca adânc și totuși parcă la lămurirea acestui gând i se lumina ca o noapte furtunoasă brăzdată de fulgere. Apoi s'a comprimat sub sbârănitul muschilor care pe îndelete începeau să se destindă spre înseninare. Părea ca revoltă învolburată năpraznic din ziua morții Căpitanului și zăgăzuită luni dearândul de chinuitoarea incertitudine, se prăvălea acum peste zăgazul rupt în albia implacabilității sale inițiale. Acum putea fi senin pentrucă și drumul pe care își propusese să meargă era clar.

Așa a fost tot timpul cât a mai stat printre noi: luminos, senin, înalt, distins, corect și elegant la gând, la vorbă, la gest și la faptă. Când îl vedeai îți aduceai aminte de omul nou, de eroul pe care îl dorea și aștepta Căpitanul. "Un uri aș în mijlocul istoriei noastre care să lupte și să biruiască împotriva tuturor dușmanilor Patriei.... Tot ce-și poate imagina mintea noastră mai frumos

ca suflet, tot ce poate rodi rasa noastră mai mândru, mai înalt, mai drept, mai puternic, mai înțelept, mai curat, mai muncitor și mai viteaz". Parcă aceste rânduri ale Căpitanului au fost croite pe talia lui Miti, căci nu pot fi altele care să-l oglindească mai complet.

Intr'o zi de Iunie veni la mine în cameră. Mi-a spus că și-a fixat ziua plecării. Vroia să-mi încredințeze un pachetel în care se găseau lucrurile lui cele mai dragi: scrisori și fotografii de acasă și corespondența avută cu camarazii săi din Tară. Înainte de a mi-o preda s'a uitat dus cu gândul la o fotografie: era a soției sale care ținea în brațe un copilăș. Era emoționat că în momentul ultimei despărțiri - căci se vede și-a pus în gând ca întors în Tară să nu mai meargă pe la ei - dar își stăpânea cu multă discreție emoția

Înainte de plecare ne-am plimbat singuri pe aleea cu mesteacăn de la Amalienhof. Rar s'ar putea vedea atâta măreție și seninătate în preajma unei hotărâri care îl ducea spre jertfa totală. La despărțire mi-a strâns emoționat mâna, s'a uitat adânc în ochii mei și mi-a spus: "Aveți grijă ca Mișcarea să nu se rătăcească de pe linia Căpitanului"... A plecat. Parcă îl văd și astăzi pășind măsurat și elegant pe aleea cu mesteacăn înverziți unde la mângâierea soarelui, păsările, florile și întreaga făptură ridică imn vieții pământesti; când a ajuns la cotitură s'a întors, a ridicat brațul și a salutat. Dar mie mi s'a părut mai mult a fâlfâit de aripi cu care un Arhanghel venit să pedepsească își lua sborul spre seninătatea Daciilor nemuritori.

II. Semnificația jertfei lui.

Jertfa lui Miti Dumitrescu și a camarazilor săi are adânci semnificații. Mai toți prahoveni, afară

de Ovidiu Isaia care era originar din Macedonia, au erupt din stratul țărănesc al poporului român rămas cel mai nealterat. Pe acest fond "dacic" educația și ideea de jertfă a Căpitanului a rodit mai mult. Aci era în elementul său. Trecerea prin școli înalte bântuite de filosofia materialismului judaic unde totuși s'au distins - nu i-a alterat în esența lor. Dimpotrivă le-a biciuit și mai mult setea după învățătura Căpitanului care avea ca apoteoză înfruntarea morții. Miti Dumitrescu ca și prietenul său drag, Nae Dumitrescu, mort în explozia din strada Căpitan Oarcă, despe care adesea, îmi vorbea cu atâta emoție, făcea parte din pleiada aceea de intelectuali tineri cari au găsit în Mișcarea Legionară un sens de viață potrivit esenței lor rasiale și pe care nu-l puteau găsi în altă parte. Făcea parte din marea armată a "Dacilor nemuritori" cari trăesc în neamul românesc formând nesecatul isvor de alimentare al Mișcării și cari, indiferent dacă sunt încadrați sau nu, tot ai Căpitanului sunt. Ceeace a îngrozit mai mult lumea veche la pedepsirea lui Armand Călinescu a fost tocmai faptul că mai toți acei cari se jertfeau cu atâta voluptate și în special Miti, nu figurau în fișele dela poliție. Ce rost mai aveau atunci închisorile, lagărele de concentrare și toate "fișele" poliției din moment ce fulgerarea putea veni din orice parte.

Lupta lua adevăratul ei sens. Mișcarea Legionară nu mai era o mână de exaltați care putea fi nimicată prin strângerea și nimicirea lor. Era însăși esența nației. Dar mai mult: până la Miti, eroismul legionar al "Nișadorilor", al "Decemvirilor" și al tuturor camarazilor căzuți, deși de aceeași esență, totuși nu putea fi apreciat și încercat în toată adâncimea lui. Trăia Căpitanul în care se oglindea fiecare dintre aceea cari mergeau să se jertfească și care constituia o cheazășie că jertfa lor va rodi, iar Căpitanul "va face o Tară frumoasă ca soarele sfânt de pe cer". Călăii no-

ștri au crezut chiar că voluptatea de jertfă este detrimată exclusiv de acest lucru și au fost siguri că după dispariția Căpitanului se va stinge și flacăra eroismului legionar. Intr'o discuție pe care a avut-o Armand Călinescu cu Gl. Sichitiu, acesta i-a spus că dacă va dispărea Codreanu va dispărea și Mișcarea Legionară. (Circ.Nr.145).

Faptul că nu s'a produs vre-o reacțiune imediat după moartea Căpitanului le-a întărit această convingere. Luni dearândul și-a plimbat Armand Călinescu din ce în ce mai sfidător grimasa sa satanică peste o întregă lume cernită de durere mută. Pentru mulți cari începeau să se clatine și să se scufunde în "măștina desnădejdiei", părea totul sfârșit.

III. Situația tactică a Mișcării.

Din punct de vedere tactic, situația tindea, după nereușita încercare cu aruncătoarele de flăcări și a echipei dela Constanța, reprimată în fașe - să atingă punctul cel mai critic. O continuare a ei ar fi dus la o desaxare a Mișcării și ar fi dat un impuls elementelor cari tindeau spre compromis și abandonarea luptei. S'ar fi anulat poziția politică a Mișcării. Desastrul moral ar fi fost cu atât mai mare cu cât ideea "pedepsirii" fusese cultivată în lumea legionară și în opinia publică mai ales după constituirea echipelor de către Moța. Insuși Căpitanul a spus testamentar: "Vreau să fiu răsunat. Așa cum v'a spus și organizat Moța. Si nu dintr'o poftă personală de răsunare ci pentru că am convingerea că veți face un mare bine nației românești". (Circ.Nr.145).

Acum însă se puna cea mai dramatică dilemă. Soarta sutelor de fruntași legionari ținuți zălogi prin lagăre și închisori.

După asasinarea Căpitanului regimul Carol-Călinescu purându-se pe ideea exterminării fizice a

Mișcării Legionare, soarta lor, era deja pecetluită. Dealtfel o serie întreagă de indicii arătau că se pregătește asasinarea în masă a tuturor acelor care nu renunțau la crezul legionar. Pretextul era să fie găsit într'un atentat simulat (agenți provocatori, Vârfureanu, etc.) sau în momentul mobilizării și declarării de război Germaniei. Si totuși era greu cuiva să anticipeze acest desnodământ fatal, dacă el însuși nu se hotăra odată cu acțiunea de pedepsire să nu mai supraviețuiască. Prin hotărîrea lor de moarte Miti Dumitrescu și camarazii săi au putut rezolva această tragică dilemă în care se găsea Mișcarea.

Nu cred să fi fost vreodată atâta seninătate în acceptarea mortii. Nici o slăbiciune, nici o tresărire a instinctului de viață. Arma lor, propria-le cenușe, preconizată de Moța s'a dovedit mai puternică decât toate tancurile și mitralierele.

IV. Urmările.

Cu toată imensa hemoragie a celui mai bun sânge a cărui lipsă Mișcarea Legionară o va simți mult timp, totuși zenitul situației critice a fost trecut. Mișcarea și-a căpătat încrederea și siguranța. Poziția ofensivă era bine fixată de jertfa lui Miti Dumitrescu și a camarazilor săi.

În schimb regimul tiranic a primit o lovitură decisivă. Axa acestui regim formată de căinoasa voință a lui Armand Călinescu înzestrată cu un întreg arsenal de arme satanice, a fost sfărâmată. Regele Carol, rămas singur, și-a pierdut siguranța. Beția de sânge din acele zile de groază l-a turmentat mai mult clătînându-i pașii. Politicienii îngroziți de forma combativă a Mișcării, pe care până atunci o crezuseră în agonie, au început să ezite și să bată în retragere, mai ales că și desfășurarea evenimentelor externe la marea nesiguranță.

Schimbarea tacticii inițiale, de exterminare, într'una de captare prin destindere -cu toate gândurile ascunse- a devenit inevitabilă.

Si aceasta a pregătit înfrângerea pe mai târziu a lui Carol al II-lea.

V. Urmările pe plan extern.

Pe plan extern am convingerea că dispariția lui Armand Călinescu a evitat dispariția statului Român. Instrument tenace și necondiționat în mâinile Londrei, acest expropiat ambițios, era hotărît să meargă cu îndrăzneală și înverșunare pe linia indicată de interesele Judeo-Masoneriei. Fixase politica externă a statului român în cea mai primejdioasă formulă pentru conjuctura de atunci: "Ne batem indiferent de rezultatul luptei"; cecace în realitate însemna: "chiar dacă România va fi stearsă de o hartă". Pentru temperamentul său voluntar această formulă nu era de circumstanță și nici declamatorie. Era hotărîrea lui. În acest scop a urzit forma garanțiilor engleze. Manevra făcută cu încheierea tratatului economic cu Germania era ca să câștige timp și la momentul oportun să aibă prin denunțare sau sabotarea acestui tratat inițiativa conflictului. Cu un cuvânt, împingea precis România într'un război împotriva Germaniei. Dacă desorientarea politicii franceze, determinată de tactica prea învăluită în acel moment a Rusiei Sovietice, precum și victoriile fulgerătoare din Polonia, l-au făcut să nu intre în conflict imediat, este cert că ar fi folosit războiul din Norvegia. În orice caz pe cel din Franța. Cu România ar fi fost atrase în război și celelalte țări din Înțelegerea Balcanică: Turcia și Jugoslavia, dacă nu și Bulgaria cu care se duceau tratative pentru a o împăca prin concesiuni teritoriale. Fără îndoială după raportul de forțe ce exista între beligeranți, România era să fie ocu-

pată și împărțită. Rusia și-ar fi avut și ea prada ei. Dar și operațiunile militare ar fi luat un alt curs cu mult mai puțin favorabil pentru "Axă". Deasemeni prin aruncarea Balcanului în flăcări ar fi fost desorganizat un mare teritoriu de aprovizionare și schimb al Axei iar blocada economică s'ar fi făcut simțită din primele zile ale războiului.

Când se vor publica documentele diplomatice, se va putea vedea mai bine că jertfa lui Miti Dumitrescu și a tuturor camarazilor căzuți atunci a salvat România și a adus un important serviciu cauzei pentru care lupta lumea nouă. Și aceasta poate fi o mândrie și o mângâiere pentru Mișcarea Legionară.

În munții de suferință și jertfă legionară, Miti Dumitrescu va rămâne un pisc, lângă Căpitan și alături de ceilalți mari eroi ai Legiunii. Prin ei va respira neamul românesc în istorie.

"Ei strălucesc în istorie ca niște chipuri de aur care, fiind pe înălțimi, sunt bătute în amurg de lumina soarelui, în timp ce peste întinderile cele de jos, fie ele cât de mari și cât de numeroase se așterne întunericul uitării și al morții".

C A P I T A N U L

Vasile Iasinschi

30 Noembrie 1941.

CAPITANUL

După 1 Decembrie 1918 putem considera încheiată împlinirea idealului de întregire a neamului românesc. Până la această dată este cel mai frumos și cel mai măreț gând de care am fost stăpâniți. Pentru acest vis și'n dorul lui de a-l vedea o realitate - au murit mulți cărturari; iar războiul a amestecat pe rugul de jertfă români de pretutindeni și de toată mâna - dela conștiința cea mai luminită - trecând prin focul vitejiei și eroismului - până la soarta întâmplărilor de rând. După o răvășire a Țării, a intereselor familiare și indiviđu ale prin timp de doi ani, iar accelorlalte regiuni de peste patru ani, se simțea o oboseală generală și o dorință de odihnă lungă și poate chiar fără limită, într'un cerc cât mai restrâns. Masele - după ce au trecut prin forme noi de viață și cu o experiență față de anii de pace - doreau și o conducere cu simț pentru dreptate și suflet pentru suferință; așteptau rezolvirea problemei jidovești și pedepsirea hoților, care s'au îmbogățit de pe urma luptelor, în care atâția și-au lăsat mâini și picioare, au sângerat alături de alții care mureau. Un cerc de foc în jurul hotarelor și o dreaptă răfuială interioară. Masele acestea își meritaseră drepturile câștigate, cu ajutorul cărora să și trimită delegați în sfatul țării pentru satisfacerea ultimelor dorințe după un război victorios și scup plătit. Acestea erau tendințe, care se schițau în discuțiile obișnuite ale anului 1919. În schimbul acestor dorințe, care stăpâneau aproa-

pe unanim sufletul neamului, își făcea apariția comunismul printre rândurile muncitorilor sărmani - sub formă de nemulțumiri, agitații, adunări, greve etc. Acești necăjiți ai soartei, dar și profitori ai unei conhunturi intrenaționale prielnice - fără să-și dea seama - ar fi voit să-și arunce propria lor moșie în foc. Promotorii și susținătorii acestei acțiuni erau jidanii - toți fără deosebire. Ei - acei cari trebuiau să fie lichidați de România întregită conștiință și unită favorisau sub toate formele prăbușirea câștigului realizat cu sute de mii de jertfe. Guvern, clasa conducătoare, grijă, dreptate, aproape că dispărușeră; în locul lor o nouă spetă de oameni circulă și se profilează fără rușine înbogățiți pe rășboi, profitorii lui. O exteriorizare a tuturor păcatelor prin petreceri și fărădelegi. Marile mase suportă aceste apariții bolnave și renunță cu prea multă ușurință la completările paginilor de rășboiu. Ele primesc pământ și vot. Bucuria încheierii păcii, amețea la victoriei, goana după afaceri, refuzul oricărei colaborări la o nouă ordine, retragerea fiecăruia pe o poziție individuală și interesată și ca o consecință lipsa unui steag - ori cât de mic - pentru afirmarea unui nou ideal, adânc este materializarea vieții și determină o alunecare spre prăpastie în așa măsură că nu era mult că întregirea hotarelor să devină repede un vis frumos cu cele mai tragice urmări. Puțini aveau momente de conștiință, când vedeau adevărata stare de lucruri și erau fulgerați de un fior rece ca moartea; majoritatea călătoare se pierdea cu seninătate în viața de toate zilele și nu era în stare să întrevadă primejdia care ne păștia din urmă.

În asemenea împrejurări - într'un haos cumplit produs al inconștiinței noastre și al dirijării unei oculte dușmană neamului nostru, apare Căpitanul.

Cu viziunea lui profetică - așa cum s'a adevărit în veac - cu hotărîre unică și voință fă

ră seamăn - despică haosul și luminează întunerecul, făcând să se retragă desordinea și anarhia, care în ghite oarecum ordinea de stat trezită brusc la realitate. Prin colțuri ascunse se retrag dirijorii concertului macabru, căruia îi pusese capăt Căpitanul. Două lumi s'au găsit la un moment dat față în față. În ascuns continua să mișune acțiunea de destrămare a neamului lipsit de unitate sufletească și a statului ajuns bun de exploatare. Cu fiecare zi te cuprinde mila de starea românului peste care se ridică - stăpân - streinul jidan ajutat acuma de excrescențele zise naționale, eșitate din pământul întregit al Tării. "De 400 de ani n'a fost plivit pământul neamului acestuia, de s'a ridicat buruiana cu nemiluita și acum stă gata să-l înăbușe în chiar puterea lui de germinație și de vitalitate", spunea Căpitanul în preziua întâmplărilor dela Vișani, unui grup de legionari în gara Burdujeni.

Între timp, în Italia birue fascismul lui Mussolini; într'o țară care căzuse pradă acțiunii de destrămare a unui curent lipsit de dragostea pentru pământ și neam - se ridică un steag și o idee care afirmă primatul națiunii, al strămoșilor și pământului strămoșesc sub altă formă decât până acum; comunismul, socialismul veacului 19, nedreptatea, neomenia, erau înfrânte.

La noi se continua cu batjocorirea și pervertirea celor mai elementare sentimente de demnitate românească; jidovimea și democrația loveau cu putere în această nouă forță politică. Si cu cât loviturile lor erau mai puternice, cu atât mai mare era speranța unei categorii de români independenți că și la noi e necesară și posibilă o mișcare de renaștere națională; frământările zilnice ale unei conștiințe naționale desamăgite de atâtea lovituri și palme pe obrazul românului, trebuie să producă reacțiune. Si ea se apropie; Căpitanul se încarcă mereu cu obida neamului de pretutindeni. El călătorește peste tot, aleargă și observă cu aceea

discreție, care-i era numai lui caracteristică. Oricât de mulți ar fi fost în jurul lui, nu seșează nici o sută la un loc, cât cuprinde Căpitanul cu ochiul și cu sufletul. Cunoaște oameni și locuri, regiuni și porturi, limbă și obiceiuri, credință și ușurință, bogăție și mizerie, gospodărie și vracie. Pe toate și le notează, le coordonează, pentruca la timp potrivit să le scoată gata rânduite, pentru îndreptare, și completare, pentru eliminare și creație, pentru pildă și documentare.

În peregrinările lui cunoscute sau discrete observă că aceeași primejdie pândeste neamul nostru peste tot: jidanul cu toate auxiliarele lui, siguranța statului cu poliția și jandarmeria, politicianul mai mare sau mai mărunț. Căpitanul se înalță brusc prin propriile lui forțe, care se măresc în măsura în care el simte prăpădul neamului său. Profilul lui se înalță peste oameni și timpuri și odată cu această întâmplare răsare o lume nouă cu gândul nou și credință într'un alt viitor.

Cinci la început, 10, 50, 100, dar dușmanii sunt deja de pe acum cu miile, toți din toate taberile cu toată jidovimea. Este acesta un adevăr care arată perfect panta pe care era îndreptat neamul nostru cu o conducere bolnavă, pătimășe și rea împotriva unui singur om se îndreptă deacum până la capăt toate atacurile cu cele mai neașteptate arme ale mișeliei și nemerniciei omenești. Își dădeau seama dușmanii că un om, un singur om, le poate anula toate planurile dedesupturilor diabolice. Numai românii întârziiau să-și recunoască salvatorul dela dezastrul ce avea să vină peste ani.

În jurul Căpitanului mijeste aureola unei noi spiritualități, unică și neamestecată, curată și originală, divină și pământească. Ea se întinde pe tot cuprinsul Tării și acționează cu puterea balsamului binefăcător de minuni. Faptele Căpitanului sunt strigăt de luptă și dangăt de glopote care dă alarma primejdiei ce ne amenință. Nu vorbe și adu-

nări, nu țipete de bâlci și manifeste isterice, ci tabere de muncă și închisori, lovituri și suferințe, trezesc conștiința unora și aruncă valul orbirii altora. "Mi-am făcut datoria - și numai datoria - față de neamul meu și aștept împăcat verdictul istoriei", spunea oarecând Căpitanul. Această e conștiința trăirii permanente în slujba Tării cu hotarele stabilite în anul 1919, dar nu și stabile, pentrucă poftele străinilor de a rupe bucată din noi încă nu dispăruseră, ci dimpotrivă se întetiseră pe măsura slăbiciunii noastre. Si ceeace o guvernare neglija sub influența nefastă a unui pacifism desolant, Căpitanul se întrebă cum să apărăm hotarele la Tisa, la Nistru și în Cadrilater. Dar câți auzeau și câți înțelegeau aceste adevăruri? Omnipotenții partidelor politice se credeau permanenți, iar hotarele sigure pe bază de tratate și cu ajutorul mediației pacifiste. Organizația din umbră lucra mereu la desbinare și desorganizare. Adulmecarea și măgulirea erau arme curențe pentru toți cari puteau cădea în balanța Căpitanului. Orice conștiință independentă era vânată cu sălbăticie ca să nu mai rămână nimic liber pentru acel care se gândea la salvarea neamului și hotarelor.

Ca un alt craiu din poveste, Căpitanul umbla pe toate potecile Tării și chema pe acei cari erau amenințați de respirațiile veninoase ale balaurului cu o șută de capete. Si se ridicau românii, se frecau la ochi și păseau după el, câți erau liberi și fără cătușe la picioare. Incetul cu incetul se făcea lumină din marea lumină a Căpitanului și un neam se simte gata să-l urmeze, să-l ajute și să-l mențină la înălțimea spre care-l cheamă; pentrucă aici singur s'a ridicat, răsărit din adâncuri depărtate și sortit pentru veacuri lungi.

Ura tuturor dușmanilor coalizați se întetește peste măsură și se evidențiază în toată goliciunea ei. Angrenajul statului suferă o desagregare lentă și se tinde către o prăbușire totală a oricărei

legalității, pentruca neamul să fie aruncat în prăpastia fără viață și viitor. Căpitanul ocolește cu atenție toate baricadele ce i se aruncă în cale și se retrage pe poziția cea mai prielnică din punct de vedere al valorii morale pentru istorie și al veșniciei pentru neam.

Dar furia și dușmănia neîmpăcată a unui univers adunată pentru un moment într'un singur obiectiv printr'un instrument diavolesc, îl răpește, contra tuturor prevederilor și așteptărilor, și-l desparte de un prezent oprit de împrejurări excepționale dela orice acțiune.

Tara toată, până și adversarii români se cutremură la vestea grozăviei din dimineața zilei de 30 Noembrie 1938. Neamul întreg simte cum se clatină pământul sub picioare. Se vede lăsat la discreția furtunilor ce se adună și își caută de zor echilibrul.

Plânsetul n'ajunge, scrâșnetul nu folosește, fulgerile nu lovesc, voința e neputincioasă; jidovul rânjește cu satisfacție și cucuveaua scoate țipete lugubre cu presimțiri pentru viitor. Pe tot întinsul țării se pregătesc rezerve nepuizabile. "Niciodată să nu credeți că sunt rănit, dispărut sau mort, dacă dușmanul vă va aduce la cunoștință așa ceva. Mergeți tot înainte, Legiunea va birui".

Din dragoste și din înverșunare, din ordin și datorie, prin negație și afirmație, Căpitanul este cel mai mare educator al neamului românesc. La răs-cruce de timp, la început de veac a apărut această mare figură, înaltă și dreaptă, mândră și vrednică ca lumina biruitoare împotriva întunerecului, care va străbate veacurile arătând calea adevărului. A fost un visător și un realist, cucernic și viteaz, un luptător și un martir. Viața i-a fost scurtă și sbuciumată, încordată și răscolitoare, aspră și viforcoasă. Trăirea ei i-a fost lui mai mult decât îndestulătoare - "am trăit zece vieți" - spunea el de atâtea ori, insuficientă încă pentru nevoile prezente ale neamului. Titan măreț din alte timpuri va rămâne deapăruri călăuză chiar peste hota-

rele Țării, îndrumătorul ființei omenești, care tinde la perfecțiune pe pământ și nemurire în timp Creatorul unui nou tip de om, unui om nou, al exemplarului perfect care merită să stăpânească, a legionarului conducător și educator al neamului său. Avea mare putere de atracție, era stăpân al celei mai mari forțe din natură - credința; ea te îndeamnă și te atrage în raza lui binefăcătoare. Apropierea se producea cu sfiala omului de rând, și îți încărcai sufletul cu harul multiplu pe care-l radia în permanență.

Cel mai mare învățător, cel mai desăvârșit strateg, cel mai înălțător caracter.

A deschis calea luptătorilor, a mânuit sabia, și-a pregătit armata, a dat lupta, a biruit și s'a adus jertfă pe sine pentru mântuirea neamului.

Din măreția acestei culmi, unde s'a ridicat, ne comandă și ne învață, ne pedepsește și ne îndreaptă, acoperindu-ne cu privirile sale pașii noștri întru realizările pe care le-a lăsat deschise în veac,

Camarazi, atenție, Căpitanul este cu noi.

LA A 15-a ANIVERSARE A INTEMERII LEGIUNII

Corneliu Corneliu Georgescu

24 Iunie 1942

LA A 15-a ANIVERSARE A INTEMPIERII LEGIUNII

O ședință de un minut în strada Florilor din Iași, în care s'a citit următorul ordin de zi:

"Astăzi, Vineri 24 Iunie 1927 (Sf. Ioan Botezătorul) ora 10 seara, se înființează "Legiunea Arhanghelul Mihail", sub conducerea mea. Să vină în aceste rânduri cel ce crede nelimitat. Să rămână în afară cel ce are îndoeli.

Fixez ca șef al gărzii la Icoană pe Radu Mironovici".

Corneliu Zelea Codreanu

O ședință de un minut, care a urmat după grele frământări și după un șir de ani de lupte și de suferințe. O hotărâre de a porni pe drumuri noi, amarnica experiență făcută cu Liga Apărării Naționale Creștine demonstrând zădărnicia eforturilor făcute pe drumul de până atunci.

O ședință de un minut, indicând un drum care va călăuzi pașii Legiunei peste suferințe și încercări cumplite spre culmile eternității românești.

Încă în primele numere ale "Pământului Strămoșesc", oficiosul Legiunii, Căpitanul fixa ca dușmani ai neamului românesc:

1. Iudaismul, cuprinzând jidovomea din Tară, cât și jidovomea universală.

2. Comunismul, favorizat în interior de fermentul de disoluție iudaic și amenințător la frontieră prin masa slavismului bolșevizat, masă care

putea să fie tăvălugită peste noi de catapulta Ca-
halului jidovesc.

3. Politicianismul român reprezentat prin o-
mul tuturor intereselor personale și al decăderi-
lor morale. Agent conștient sau înconștient al des-
trămării oricărei puteri de rezistență a nației.
Unealta iudaismului și a comunismului năvălitor.
Iată cum îl caracterizează Căpitanul (Pentru Le-
gionari, pag. 285);

"Acest fel de om, care trăește astăzi în poli-
tica românească, l-am mai întâlnit în istorie. Sub
domnia lui au murit națiuni și s'au dărâmat state.

Cel mai mare rău pe care ni l-au făcut jidanii
și politicianismul, cea mai mare primejdie națio-
nală la care ne-au expus aceștia, nu stă nici în
capararea bogățiilor solului și subsolului româ-
nesc, nici chiar tragica desființare a clasei de
mijloc românești, nici în numărul mare al lor în
școli, sau profesioni libere, etc., și nici chiar
în influența pe care o exercită asupra vieții noas-
tre politice, deși fiecare în parte sunt primejdii
de moarte pentru neam. Cea mai mare primejdie na-
țională stă în aceea de a ne fi deformat, de a ne
fi desfigurat structura noastră rasială daco-roma-
nă, dând naștere acestui tip de om, creind această
căzătură, această stârpitură morală: politicianul,
care nu mai are nimic din noblețea rasei noastre,
care ne desonorează și ne omoară."

"Dacă acest tip de om va continua să mai con-
ducă această țară, neamul românesc va închide o-
chii pentru totdeauna și România se va prăbuși, cu
toate strălucitele programe cu care "șmecheria"
degeneratului va ști să un gă ochii mulțimilor ne-
norocite. Dintre toate relele pe care ni le-a adus
invazia jidovească, acesta este cel mai îngrozi-
tor."

4. Insfârșit, al patrulea dușman al nației
noastre era determinat în inerția, desinteresarea
sau descurajarea, de care erau cuprinse masele ro-
mânești în fața primejdiilor de moarte care le

pândeau. Cât timp frânghi cu vigoare puterea răului
care vrea să te înghită, nu ești pierdut - oricât
de furtunoasă ar fi marea și oricât de departe ar
fi țărmul - tot mai ai posibilitatea să te salvezi
Când însă neîncrederea în forțele tale amorțește
tăria brațelor care trebuie să spintece valul, to-
tul e pierdut. Numai o minune te mai poate salva,

Inotătorul lipsit de nădejde era poporul româ-
nesc. Minunea așteptată avea să fie Legiune.

Ea va trebui să fie instrumentul care dă vi-
goare și energie forțelor amorțite ale națiunii.
Curentul de forțe magnetice, care străbate mădula-
rele neamului și-i pune în valoare toate virtuțile
lui, virtuți care l-au ajutat să străbată două mii
de ani de istorie și de încercări.

Legiunea va fi o școală a virtuții, a cinstei,
a eroismului și a sacrificiului.

Neamul are dreptul să trăească, pentrucă de a-
ceea i-a dăruit Dumnezeu viață. Pentru a trăi, a-
dică, a împlini voia Creatorului, neamul are drep-
tul să lupte și să înfrângă pe toți acei care îi
împiedecă existența și dezvoltarea sa.

Vieța și interesele individului sunt subordo-
nate vieții și interesului neamului din care indi-
vidul face parte. Sacrificiul intereselor persona-
le și la nevoie sacrificiul vieții individului,
formează deci condițiunile de realizare a trăirii
superioare omenești: Neamul.

Eroismul și puterea de sacrificiu a indivizi-
lor izolați sunt deci condițiuni necesare însăși
vieții și dezvoltării neamului.

Misiunea Legiunii, ca instrument de salvare a
Națiunii și a înălțării, este deci în primul rând
de a crea omul erou, omul forță de sacrificiu.

Scopul neamului însă nu e numai acela de a
trăi. Vieța în sine nu ar avea niciun sens, dacă
nu ar fi iluminată de razele unui ideal exterior
ei, ideal care să-i definească sensul, cauza și
conținutul ei. Scopul vieții este acela de a rea-
liza valorile superioare din om, binele, frumosul,

Eroismul legionar, ca activitate sfidătoare de moarte închinată conservării și perseverării neamului, va trebui să fie fructificat cu eroismul virtuții, al cinstei, al setei de adevăr.

Eroismul legionar va trebui să fie un eroism moral.

Neamul, în slujba legilor eterne ale virtuții și adevărului divin. Legionarul, gata de sacrificiu pentru apărarea vieții neamului și pentru apărarea marilor legi morale care-i guvernează ființa și-i dau sens vieții.

Orice încălcare a legii binelui, a virtuții și adevărului, este o încălcare a însăși legilor de viață ale neamului. Necinstea, mișelia, nu pot fi întrebuițate de legionar ca arme de luptă, chiar dacă ar prezenta pentru moment rezultate aparente, pentru că prin ele se sfărâmă însăși rostul existenței neamului legionar.

(Pentru Legionari, pag. 280.);

"Păziți-vă pe voi și pe copiii de azi și de mâine ai neamului românesc și ai oricărui neam din lume, din această racilă îngrozitoare, mișelia.

"Toată inteligența, toată învățătura, toate talentele, toată educația, nu ne vor servi la nimic, dacă vom fi mișei.

"Învățați pe copiii voștri să nu întrebuițeze mișelia nici în contra prietenului și nici în contra celui mai mare dușman al lor. Căci nu vor învinge, ci vor fi mai mult decât învinși, vor fi striviți. Nici în contra mișelului și a armelor lui mișelești să nu întrebuițeze mișelia, pentru că de vor învinge, nu va fi decât un schimb de persoane. Mișelia va rămâne neschimbată. Mișelia învinsului va fi înlocuită cu mișelia învingătorului. În esență această mișelie va stăpâni peste lume. Intunerecul mișeliei din lume nu poate fi alungat prin alt intunerec, ci numai prin lumina pe care o aduce sufletul viteazului, plin de caracter și de onoare."

Legionarul României noi era văzut de Căpitan sub această formă a eroismului moral. Omul nou, Omul erou, omul care nu-și precupețește sacrificiul pentru împlinirea legilor eterne ale ființei neamului în virtute și adevăr.

Realizarea eroismului moral în cadrul neamului presupune desființarea politicianismului vernal și mișel, presupune curățirea trupului nației și a teritoriului național de iudaismul parazitar și imoral și de escrescența lui: comunismul materialist și dușman al oricărei împliniri în spirit.

În seara zilei de 24 Iunie 1927, în chiliara din strada Florilor din Iașul robit jidovimei, cinci oameni au hotărât pe vremuri să pornească la drum nou de mântuire, înarmați cu încrederea nemărginită în virtutea sacrificiului prestat în slujba binelui pentru neam. Din cei cinci mai trăesc azi trei, doi țintuiți departe de țara lor și unul în temnițele din România. Căpitanul care comanda grupul și mâna lui dreaptă, Moța, s'au ridicat de mult prin jertfa lor la cea mai înaltă slavă a Neamului Românesc. A fost atât de sublimă jertfa lui Moța și apoi jertfa Căpitanului încât prigonitorii lor de odinioară sunt nevoiți azi să se descopere și să-și aplece genunchii tremurând în fața luminii de fulger a sacrificiului lor, lumină care a alungat pentru vecie întunerecul decadenței morale de care era cuprins neamul nostru.

"Din prima zi ne-au umat actualii legionari (citindu-le în ochi aceeași credință puternică) - (Cărticica Sefului de Cuib, pag. 74):

"Hristache Solomon, Alex. Ventonic, Neculaie Totu, Ion Banea, Ing. Clime, Ing. Blănaru, Victor Silaghi, Jan Bordeianu, Dumitru Ifrim, Andrei Ionescu, Mile Lefter, Spiru Peceli, Gh. Potolea, și cel dintâi patronaj, Gen. Dr. Macridescu.

Dintre cei de mai sus, Hristache Solomon și Gen. Macridescu s'au stins în cursul vremii, cu ochii țintă spre zările viitorului legionar, iar Neculaie Totu, Ion Banea, Gh. Clime, Victor Silaghi

și Gh. Potolea au fost secerăți de prigoanele cumplite prin care au trecut.

Curând după întemeierea Legiunii, numărul legionarilor s'a înzecit și înmiit. Dar în măsura în care rândurile legionarilor se îngroșau, lumea veche își strângea rândurile și-și fortifica pozițiile prin care trecea, conform momentului tactic, când la atac, când în apărare. Curând am văzut întrunită în acelaș front jidovimea din țară cu cea din străinătate și laolaltă cu jidovimea, toate partidele democratice. La acest front s'a atașat, firește, comunismul și, greu de înțeles - vechea noastră "Ligă a Apărării Naționale Creștine".

Statul major al luptei era condus de acela pe care nenorocirea țării l-a lăsat să se numească Carol al II-lea, secondat, decă nu dirijat, de o metresă evreică. Flacurile fronturilor erau sprijinite de o parte pe autoritatea statului "democratic" român, de altă pe puterile judeo-democratice: Anglia, Franța și Rusia.

Când legile statului român n'au mai fost suficiente pentruca să poată stăvili năvala forțelor viguroase ale Legiunii, s'au fabricat alte legi mai severe. Când puterea de sacrificiu a Legiunii a depășit randamentul fabricii de legi comandate de Cahalul stabilit în calea Victoriei, cualiția a recurs la crimă, la tortură, și la cele mai bestiale mijloace de siluire a conștiințelor românești. Inchiziția a fost de departe depășită de mijloacele și intensitatea torturilor suferite de legionari în subteranele închisorilor românești.

Legiunea totuși nu a putut fi înfrântă. La 6 Septembrie 1940, după trei ani de grozavă prigoană, tronul românesc și-a ușurat blestemul și pozițiile lumii vechi s'au clătinat din temelii.

Dar "decada decisivă a luptei legionare" e încă în curs. Lumea veche, un moment uluită de pierderea statului său major, și-a strâns din nou rândurile și a pornit din nou la atac, cu furia dis-

perării. Iată ce scria Căpitanul în 1937 de această ultimă mare bătălie, care prevedea că avea să se dea:

Buc., 18 Iunie 1937

CIRCULARA Nr. 79

Camarazi,

"Peste câteva zile, Joi, 24 Iunie 1937, se împlinesc zece ani decând a luat ființă Mișcarea Legionară.

"Am plecat alături de Moța și încă de trei. În total am fost cinci. Din primul moment ne-au acoperit toate insultele, am primit apoi palme și lovituri, isbitură după isbitură ne-au crestat fețele și frunțile, închisorile ne-au subț oasele, am fost condamnați la moarte în gândul vrăjmașilor noștri; iar de câțiva ani suntem obiectul tuturor uneltirilor întunecate. Război de nimicire dus ceas cu ceas. Pentru noi nicio milă. Am trăit din mila lui Dumnezeu și din varful săbiei noastre!

"Trăim și azi din ele și vom trăi deapururi.

"Am răbdat și am răspuns năpraznic.

"Și acum, la zece ani, când vom fi făcut bilanțul acestor uneltiri, acestor chinuri, acestor umilințe, acestor încercări de nimicire, ne vom întoarce patru din cei cinci dela început și vom spune vrăjmașilor noștri:

"În zece ani rezultatul uneltirilor voastre este acesta:

"Suntem un milion !

"Un milion de suflete, de femei, de copii, de bărbați, de bătrâni, care au credință nouă care trăesc, care luptă, care jertfesc sub steag legionar, care așteaptă România Legionară și cred într'însa.

"Unde vă este biruința? Și unde vă va fi biruința? Căci dacă n'ați putut nimici cinci, cum veți

mai putea nimici de două sute de mii de ori câte cinci?

"Si acum mă îndrept către voi, dragi camarazi de ieri și de azi.

"Fiți cu gândul la sfântul mormânt, care a sfințit toată generația noastră de luptători, prin sângele lui Moța și Marin, cu gândul la cei morți sub pământ, sub asupriri nedrepte.

"Faceți-vă cu bărbăție toate socotelile interioare și pașiți cu hotărâre la decada decisivă a luptei legionare. Acești zece ani ce vin vor mai vedea asupriri și morminte de ale noastre, dar vor vedea și pe toți vrășmașii noștri înfrânți și toate uneltirile lor sfărâmate.

"Acești zece ani ce vin vor vedea lupta decisivă, vor vedea pe legionari învingând. Învingând și risipind trufașele puteri întunecate de astăzi. Învingând și purând temelie nouă neamului nostru."

Da, cei zece ani care au început în 1937 au văzut mii și mii de morminte legionare, zeci și zeci de mii de întemnițări nedrepte. Scolile și cazarmile s'au transformat în pușcării, iar frontierele sdrențuite aleării în drumuri de surghiun.

Dar de ar fi să ne luăm de piept cu masivul de stâncă al Părângului și tot vom birui, căci așa a poruncit Căpitanul. Si cuvântul Căpitanului e lege de neînfrânt!

În fața împlinirii legionare stau - spune Căpitanul în Cărticica Sefului de Cuib - trei mari încercări. Aceste trei încercări pândesc pe fiecare legionar. Dar, încercările nu sunt izolate, ci colective. Legiunea în întregimea ei are de străbătut acest drum al încercărilor. În cadrul Legiunii fiecare este supus efectului acestor încercări. Insul poate fi supus și unor încercări care îl privesc pe el singur, dar prin aceasta nu scapă de cele trei mari primejdii care amenință viața întregii Legiuni; "Muntele Suferinței", "Pădurea cu

fiare sălbatece", și "Mlaștina Desnădejdei".

Căpitanul ne-a indicat deci în mod intuitiv și precis seria de încercări prin care are de trecut Legiunea: Suferința, Jertfa sângelui, Desnădejdea, pentruca după parcurgerea întregii serii de încercări să urmeze biruința.

Dacă revedem cursul evenimentelor legionare din 1927 și până azi, vom putea distinge cu ușurință trei mari epoci:

Anii 1927-1937 au fost martorii suferințelor necurmăte pe care le-au avut de îndurat legionarii în cursul prigoanelor din ce în ce mai mari, pe care le-au pornit autoritățile împotriva Legiunii. Este decada primei încercări, aceea a "Muntelui suferinței". E înalt acest munte, cât cerul, înalt cât toată suferința din lume. Pe colțurile celor mai semețe stânci se văd urmele tălpilor înroșite de sângele Nicadorilor și Decemvirilor, dar în vârful muntelui suferinței strălucește prima mare victorie a Legiunii, biruința electorală din toamna anului 1937.

Muntele suferinței învins, din înălțimea lui Căpitanul își rotește ochii spre celelalte vânturi, spre a desluși taina zărilor depărtate, așa cum vor fi cercetate pe vremuri strămoșii volbura de părtărilor, înfipti pe culmile Rarăului sau ale Părângului.

De jur împrejurul culmei pe care era urcat Căpitanul, cât ține Tara și, departe, peste frontiereleării, văzu colți de lupi, colți mari de lup flămând, pădure de colți mari, albi, prădalnici și flămânzi.

Cu mâna streășină pe bolta frunții, Căpitanul desluși totuși cu bucurie că nu-i singur pe lume. Peste lanțurile de munți, peste câmpii, înspre soare-apune, vede steaguri multe, vede cete multe, care se luptau cu fiarele pădurilor.

Teascul pieptului Căpitanului se umflă năpraznic și apoi, presând asupra goarnei gâtlejului, începu să hăue înspre sfințit un chiot prelung și

puternic, încât se clătinau și piscurile înălțimilor. Un chiot nu ca dela om la om, ci ca dela frate la frate. Un chiot de bucurie, de ortăcie.

Trimis-au văzduhurile vreun răspuns sau nu, acestui chiot, nu se mai știe, deoarece colții de lupi, la auzirea chiotului, au început să clămpănească, mii de fiare însetate de sânge au început să urle și apoi să muște, să muște adânc și crud din carnea de legionar.

A fost grozava epoca a încercării întitulate de Căpitan "Pădurea cu fiare sălbatece", care a durat din toamna anului 1937 până în miezul lui 1940.

Mii de legionari uciși de Călineștii, Benglii, Moruzovii, Marineștii, besnelor nopții. Nu uciși, ci torturați, martirizați, fripți pe jăratec, arși cu vitriol. Căpitanul, cu el Nicadorii, Decemvirii, Clime, Banea și mulți, nenumărați, și-au sfârșit moarte năprasnică în această prigoană. Dar Legiunea a străbătut totuși și această a doua prigoană, răpunând capetele hidrei.

Apoi veni a treia încercare prorocită de Căpitan, morți, închisori, o țară plină de închisori. Munca silnică pe vicață, pe două vieți, pe mai multe vieți chiar.

Moarte și închisoare. Inchisoare și moarte. Cât vezi cu ochii numai lanțuri și lanțuri, lanțuri și săbii ridicate. Si Căpitanul nu-i. Singuri, mai singuri de cum am crezut vreodată că am putea fi pe lume. Singuri în fața prigoanei, în miezul prigoanei.

Cea din urmă și cea mai grea din încercări: "Mlaștira desnădejdică".

Simțeam cum ne suge glodul puhav al mocirlei cu miile-i de ventuze. Vedem cum se ridică noroiul până la glezne, până la genunchi, până la mijloc. Pe unii, pe puțini, i-a acoperit până la creștet. Ei se sufocă în glod.

În cetatea lumii vechi sună voios alamele biruinței. "S'a terminat cu Legiunea!" urlă de bucu-

rie jidanul, comunistul și vechia, vechia târfă a Bucureștiului: "omul politic", democrat învășmântat pentru seara balului mascat al biruinței sale, în cine știe ce haină politică de împrumut.

În marea de noroi a mocirlei, în întunerecul nopții, trup lângă trup de legionar se înșiră punte peste glob. Punte de carne vie, sfântă, martirizată, sacrificată pentru ideal, pentru cel mai mare ideal care poate străluci în fața unui român: idealul legionar.

Mocirla desnădejdiei va fi învinsă!

Așa a poruncit Căpitanul și așa va fi, chiar dacă ar trebui să întindem puntea cu trupuri legionare, până la înălțimile de zenit ale cerului.

Vom învinge măreț și definitiv, pentru că așa a prorocit Căpitanul. Si Căpitanul nu a greșit nici odată.

IOAN BELGEA

Comandantul legiunii Iona Belgea a fost desemnat să se ocupe de organizarea și instruirea unității în perioada 21 septembrie 1939.

IOAN BELGEA

Vasile Iasinschi

August 1942

I O A N B E L G E A

Comandantul legionar Ioan Belgea a fost împuşcat cu cei 30 camarazi din lagărul Vaslui pe marginea şoselei ce duce spre Bârlad, în noaptea de 21 spre 22 Septembrie 1939.

Asasinatul acesta pusese capăt unei suferinţe fizice şi alteia sufleteşti.

Autoritatea asasină - în starea ei de inconştienţă şi sălbătecie, care o cuprinsese după pedepsirea stârpiturii ce a fost Armand Călinescu - ucide, odată cu celelalte elemente de elita legio nară, un fiu al Banatului Jugoslav, un vrednic urmaş al ţăranului, gospodar de frunte din satul Costei, rămas sub stăpânirea nedreaptă a Serbiei, prin pacea dela 1918.

Ioan Belgea a venit în ţară, cum spunea el, să se bucure de libertatea românească, să asculte în voe graiu şi cântec românesc, să-şi urmeze cursurile şi să se cultive în spiritul neamului căruia îi aparţine şi pe care îl iubeşte cu veneraţie - asemenea preotului conştient de menirea lui în faţa altarului purtător al celor sfinte şi veşnice.

A ajuns la Bucureşti. Străin, copil al nimă-nui, întrebând în dreapta şi în stânga "mă frate, unde-o fi Universitatea?", s'a pomenit pe treptele instituţiei de cultură - alma mater a românismului de pretutindeni. De aici îşi plimba ochii ageri şi iscoditori în amiaza unei zile de toamnă peste furnicarul pestriţ al lumii din Piaţa Universităţii. Frământarea-i sufletească, diversitatea trecătorilor grăbiţi, ţipătul maşinelor în goană şi

uruitul tramvaielor nervoase, îl oboseau. Privirile sătule de trepidatul viu al mulțimii fără sfârșit se fixau asupra statuelor din piața: Mihai Viteazul, Eliade Radulescu și Gheorghe Lazăr, și toată ființa lui se adâncea în trecutul neamului nostru, așa cum l-a în cursul liceului.

Linuștea îi cuprindea din nou sufletul și voiața se întetea să-și croiască drum peste valurile de greutate ce-i apăreau în cale.

Nu cunoștea pe nimeni, n'avea nicio adresă, a căzut în mijlocul Bucureștiului și își făcea planuri de viitor.

Dârzenia și hotărîrea, perseverența și idealul dătător de viață, nu-l slăbeau, ci dimpotrivă, erau imbold sever necunoscut.

S'a înscris la Litere și Filosofie. A dus-o greu, dar a răsbătut. A învățat carte adâncă. I-au plăcut cursurile profesorului Nae Ionescu. Era foarte scrupulos la învățătură. Voia să știe mult și să fie perfect. Si a răușit să devină un intelectual autentic.

L-am cunoscut la început din auzite, dela camaradul Iftimie Gălan. Acesta a fost între primii români bucovineni care au recunoscut în Căpitan un mare om. Ion Belgea a intrat în Mișcarea Legionară printre cei dintâi. A fost tot timpul printre cei mai de frunte și a crezut nelimitat, până la sfârșitul zilelor sale, în idealul legionar și în Căpitan, izbăvitorul de neam.

Am făcut cunoștință la sediul din strada Gutenberg. Mă cunoștea și el pe mine, pe aceeași cale, mult înainte.

Era modest din cale afară. Se strecura sfios și demn prin mulțimea de camarazi agili și preocupați de îndeplinirea misiunilor primite sau în așteptarea ordinilor ce urmau.

Ochii lui blânzi, surâsul plăcut și gingaș, timbrul sonor al vocii sale limpezi și intonația armenioasă a cuvintelor puține și ales, contrastau cu clocotul de credință legionară și năvala de

sentimente ce-i răscoleau uneori ființa la gândul strălucirii neamului.

Si nu era un sentimental. Stăpân pe sine și pe toate impulsurile ce din adâncuri proveneau, în discuții pentru adevăr și dreptate, pentru Neam și Legiune, punea multă pasiune, care trecea dincolo de orice legături și prietenii.

Nobleța țaranului român era întruchipată în toate componentele firii sale. Deaceea disprețuia din plin pe cei nevolnici și pezevenchi. Iar acest dispreț era întărit uneori cu observații, dar mai ales întovărășit de un râs bogat și fără zăgazuri, care isprăvea senin ca o slabă umbră de încrustare amară.

Ion Belgea, în lagărul dela Ciuc și apoi dela Vaslui, a avut o atitudine corectă și demnă. Nu a cerut niciodată nimic, nu dorea dela nimeni nimic. Era pus pe așteptare. N'a admis atitudini bătăicoase, dar nici nu s'a înclinat tendințelor de compromis. A fost o linie de măsură, pentru oricine o căuta, și pildă de răbdare nemărginită pentru toți grăbiții. A fost exemplu de caracter, sobru, masiv și măreț.

Făcea parte din grupul de conducere al lagărului. Iși spunea totdeauna părerea, modest și sigur pe sine. Expunerea lui era străbătută de lumina dreptății. Părea că era o părticică din Căpitan, care n'a greșit niciodată.

Avea darul vorbirii. Crescuse în el oratorul ales, cu calități combative în formă elegantă și convingătoare. Stăpâna fraza plină de conținut roditor și cioplită cu toate instrumentele logicii. Cuvintele clare și vibrante cădeau în cadență ca stropii grei de ploaie răscolitoare în miez de vară, cu soare mândru și strălucitor. Ca și binefacerea ropotului acestora pe fața dogorită a pământului, tot astfel vorba lui vie, ce isbucnea năvalnic din tainițe necunoscute, mângâia și ușura sufletele ostenite de arșița suferințelor fără sfârșit.

La moartea Căpitanului, s'a transformat în volbură de flăcări. Revolta nu mai conținea. Se îneca din lipsă de aer. Pași scurți înainte și înapoi, - încercau să atenueze durerea apărută toată pe fața-i crispată și ochii mărunți și înțepenți în orbite de nedumerirea sacrilegiului săvârșit împotriva ființei neamului. Cu mâinile clește pe cap, își mișcă în mod mecanic corpul în ritm neregulat și fără nicio țintă.

Mari lovituri opriseră în loc cărma oricărei rațiuni. Un mare suflet s'a topit, pentru un moment, în lezărul prăpăstios al disperării.

Am trăit cu toții ceasuri și zile grele ca plumbul. Dacă ne-ar fi bătut cu tunul ca să ne a mestece carnea noastră cu țărâna zidurilor care ne adăposteau, dacă ne-ar fi ciuruit piepturile noastre cu gloanțe de mitralieră, dacă ne-ar fi hăcuit trupurile cu cuțite, am fi simțit cu toții cea mai mare binefacere, cea mai plăcută deslegare, cea mai dreaptă deslegare, cea mai dreaptă ușurare a unui sfârșit de viață, în lupta pentru mărirea neamului nostru.

Dar nu s'au întâmplat decât amenințări și au continuat să ne hrănească mai departe cu tot felul de amărăciuni servite brutal sau elegant din cupa îndoliată a Mișcării Legionare.

"Stii că ne-am grăbit cu declarațiile"? Îmi spunea peste vreo trei luni camaradul Belgea. "Căpitanul trăește, uite cea mai sigură informație"; îmi povestește și-mi arată o notă care purta pece-tea celei mai categorice autenticități. Nu i-am răspuns nimic și i-am lăsat întreaga părere ce se acreditase, că trăește Căpitanul. Eu știam însă adevărul.

Aproape nouă luni am stat cu paturile alături. Zi de zi ne-am legat sufletește și reciproc ne împărtășeam gândurile și impulsurile interioare. Nevoia descătușării sentimentelor este naturală în asemenea împrejurări. Voința, planurile și dorințele noastre se împleteau împreună. Legiunea

viitorul ei ne preocupau cu deosebire. Nu odată s'a spus că închisorile și lagărele sunt flăcări legionare, care pe unii îi țin treji, iar pe alții îi frig la degete.

Târziu, în vara anului 1939, se apucase să lucreze în lemn. Să iasă și el, ca și toți ceilalți, cu vreo două, trei, iconițe din lagăr, când îi va veni rândul. Să ducă amintire cuiva... și să-i rădăie și lui semn, care să pomenească de dragostea amarazilor ing. Nicolicescu și Al. Muraru, învățăorii celor începuturi în arta cioplitului cu cuțitul în lemn de tei.

În urmă se îmbolnăvise; suferea de stomac; avea dureri periodice; și când începeau crampele, se întindea în pat, ofta din greu, stăpânindu-se să nu trezească atenția altora. Transpira sub ovara suferinței, dar nu cerea nimic. I-am ajutat eu ce ne-am priceput.

Ploaia de gloanțe românești, în noaptea de 21-22 Septembrie 1939, a stins orice durere. Călăii și netrebnicii neamului românesc s'au adăpat și în sângele fraților de peste hotare. Crima lor este cu atât mai uluitoare. Au doborât crezând că nu se mai ridică, au ucis, în speranța că nu înție, au batjocorit trupurile lor, vrând să dea vildă.

Ion Belgea era oricând gata să primească moartea pentru Căpitan și Legiune. În fața călăilor și-a înfipt picioarele bine în pământ și ochii lui aruncau nouri de săgeți disprețuitoare, până ce plumbul asasin a stins conștiința unei chinuite vieți de legionar. Corpul lui s'a pravalit și păântul bun l-a primit să-i adăpostească oasele.

Sângele lui amestecat cu țărână românească va rodi intelectuali de marcă ca el, mândri naționaliști ca el, români de onoare și de caracter ca el.

Pentru că el este viu și pretutindeni prezent; aici unde și-a închinat cei mai frumoși ani ai vieții, culturii și luptei, și dincolo peste graniță, în Baratul copilăriei sale, precum și peste

tot pământul locuit de români luminați de o rază
din aureola spiritualității legionare.

Ion Belgea este pildă vie de voință până la
jertfă pentru învierea neamului românesc, pe care
o așteptăm și în care împreună cu el credem.

13 SEPTEMBRIE 1942

Corneliu Georgescu

Berkenbruck, 13.9.1942

13 SEPTEMBRIE

Intr'una din ultimele zile ale veacului care apunea, la 13 Septembrie 1899, în cumpăna dintre veacul care se stingea și veacul care se ridica spre viață, s'a născut undeva în Iași lumină nouă, Căpitan, nu numai veacului cu care răsărea împreună, ci și șirurilor de veacuri viitoare, CORNELIU CODREANU.

Bătrâna capitală a Moldovei n'a observat la început minunea care se petrecea între zidurile sale, nu fiindcă vârsta i-ar fi slăbit vederea, ci fiindcă târgul de pe malul Bahluiului a încetat de mult să mai fie ce a fost odată: Iași. Se ridicau ele, nu-i vorba, ca și mai demult, patruzeci de turle de biserici, pe chinga dealurilor ieșene, dar clopotele din turle răsunau a pustiu în vremuri de sărbătoare. Pornind dela piciorul "Copoului" spre "Păcurari", sau în jos spre "Lăpușneanu", de aici urcând spre "Sărărie", sau trecând dealul spre "Tătăraș", oriunde-ți întorceai privirea străini și iar străini. "Trei Ierarhii" lui Vasile Lupu, buchet uriaș de flori încremenite în piatră, își zăvorîseră de mult porțile, ocrotind pe cât îi era cu putință domnească odihnă a ctitorilor din racle. Si era mare nevoie de zăvorâre a porților, deoarece bășbâia prin prejur furnicarul jidovimii proaspăt aciuată. Cimitirele mai puțin păzite și-au pierdut, pe ici pe colo, crucile de marmoră și multe lespezi măestrit dăltuite au fost ridicate depe mormintele mitropoliților și vornicilor vechiului Iași, și folosite drept material de zidă-

rie pe seama havrelor jidovești, care se ridicau proaspete, dar hâde, peste osemintele pângărite de venetici. În piața "Unirii", doar statuia lui Cuza Vodă, stingherită și ea, cum era, între mulțimea de firme jidovești, de mai amintea prin prezența ei de un trecut odinioară românesc. Ferită de lumea cea nouă și cufundată în paragină și uitare, stă molcomă într'un fund de grădină, în hudița Ticăului, "Bojdeuca" lui Creangă. Pe dealul Copoului Cogălniceanu, de bronz, și-a întors de mult fața dela Academia care pe nedrept se mai numea "Mihailiană", deoarece sălășluiau din ce în ce mai mulți studenți străini între zidurile ei. Ceva mai la deal, în grădina Copoului, "Teiul lui Eminescu" zăvora, cu ajutorul ramurilor sale posomorît coborâte, cât putea mai deplin, sanctuarul tulpinei lângă care a visat de atâtea ori pe premuri poetul. Și aici, ca și pretutindeni în lung și în latul orașului înstrăinat viermuia "omida" coborâtă din "Boian" și "Vatră Dornii", peste Iașul, inimă a Moldovei.

Și ca inima sa era toată Moldova și ca Moldova era țara toată, în acea toamnă de sfârșit de veac. Părea o toamnă de sfârșit de lume, de sfârșit de lume românească. Străini în orașe, străini în satele românești. Străini cu sutele și sutele de mii, cum n'au fost nici în timpul celor mai cumplite viscole ale trecutului românesc. Streini în casă, streini în moșia românească. Și, ce era mai rău decât toate, parcă și sufletul românesc se înstrăina. Se răvășau într'insul comorile de energie și virtute românească, se deschideau tot mai adânc în el, începând din păturile lui de sus, guri de prăpăstii negre, gata să adâncească în ființă și neam și morminte și tot.

Veacul al XIX-lea care apunea, sgâlțâise din țâțâni, de cum a mijit ochii, toate așezările lumii. Născut din vâlvătaia unei revoluții care n'a cunoscut decât duhul dărâmarii, a căutat să înlocuiască autoritatea, principiul indispensabil or-

ganizării oricărui stat, cu hărmălaia iresponsabilă a plebei, dragostea de țară, și neam, cu ideea unei false fraternități universale, false fiindcă se referea la ceva general, ireal, iar în concret nega familia, cuibul în care fraternitatea se naște și crește organic, nega neamul în cadrul căruia se înfrățesc familiile. Acelaș veac a mai asmuțit în sfârșit masele împotriva lui Dumnezeu, cinstirii căruia au încercat să substituie adulara materiei și a unei prezumtive, dar jalnice, rațiuni românești.

În locul desvoltării organice în cadrele fixate de istorie și puterile lor de viață, neamurile, cuprinse de duhul distrugerii împrăștiată în lume de focul revoluției plebei pariziene, au dărmănat în ele cu sgomot și cu voluptate, zăgazul sângelui, pentruca să cadă în curând vlăguite de puteri în mreaja păianjenului care stătea la pândă, păianjen cu chipul lui Juda.

Suflul otrăvitor al veacului al XIX-lea nu atinsese o vreme pământul românesc. Isbiți mereu de vitregiile istoriei, Români au rămas sufletește în veacul lui Ștefan cel Mare sau al lui Mihai, veacuri la care și-au adăpat tăria și Horia și Tudor și Iancu și Vodă Cuza. O vreme ocupat cu Apusul, veacul prăvălitor de suflet ne-a trecut cu vederea. Cu atât mai aprig s'a repezit asupra noastră când și-a adus aminte de noi, în ultimele lui decenii. Mai puțin timp decât o generație de om, a fost suficient pentruca să dărâme din suflete tot ce au creat și conservat șirul de secole. Mai puțin timp decât o generație a fost suficient pentruca să facă din Iașul Voevodal de până atunci un cuib de ploșnițe străine. Și ce s'a petrecut cu Iașul, s'a întâmplat cu Tara toată.

13 Septembrie 1899, în toamna Iașului cufundat în melancolia sfârșitului de veac și în desnădejdea sfârșitului său de istorie, cine ar fi putut bănuși că începe să mijească, printre ruinele proaspete ale trecutului, muguri de primăvară înnoita-

re, duh de veac nou, energie de trăsnet, merit a cutremura din străfunduri neamul ce se credea sortit pieririi, și a-l ridica spre viață, spre demnitate, spre glorie? În Iașul amintirilor mărețe ale trecutului românesc, în Iașul cutropit de iudovime și de moarte, a licărit în prag de veac nou scânteie nouă, scânteie care avea să crească și - alimentată de jalea Iașului muribund - să ajungă cândva foc, vâlvătae, Căpitan. Căpitan care se mistue pe sine pentru a-și salva Iașul, Moldova și Neamul. Căpitan care-și transforma pieptul în torță vie pentruca să lumineze cu ea cărarea de mântuire a neamului. Sens nou jertfei creștine. Sens nou istoriei românești.

Când a aflat că a fost dăruit de Dumnezeu cu primul său născut, tânărul, pe atunci, Ion Zelea Codreanu, coborât de prin ținuturile Sucevei de unde a fost silit să plece din cauza urgiei străine, s'a rugat lui Dumnezeu, să-i dea putere și lui și fiului său, să poată lupta pentru desrobirea Bucovinei lui dragi, dar și a bieteii Moldove, robită și ea din ce în ce străinului. Calendarul zilei de 13 Septembrie cinstea pe Corneliu Sutașul. Semn bun - se gândea tatăl - fiul meu s'a născut în ziua cinstită de numele unui soldat roman. A uniceului soldat cu numele trecut în calendar. A unui soldat și viteaz și temător de Dumnezeu. Așa cum trebuie românul să fie - și în semn de mulțumire pentru semnul ceresc, și-a botezat copilul cu numele Corneliu, numele sutașului din calendarul zilei.

Semnul ceresc părea a avea un sens și mai adânc. Capitolul 10 din Faptele Apostolilor, ne arată că sutașul Cornelius era căpitanul unei centurii italice cu garnizoana în Cezaria. Deși păgân și necunoscător al credinței creștine, Dumnezeu a socotit pe Cornelius vrednic de mântuire din cauza inimii curate pe care o avea. A poruncit deci acestuia prin gura unui înger să trimită soli în orașul Joppe la Simon, supranumit Petru, care-l va

mântui. Trimișii lui Cornelius au aflat într-adevăr în Joppe pe Apostolul Petru, căruia i-au istorisit cele auzite de Cornelius din gura îngerilor. Călăuzit de acești soli, Petru s'a dus la Cezaria, unde a intrat în casa sutașului roman. Indată s'a convins că acesta este vrednic de a primi botezul Domnului. De botezat nu îndrăsnea să-l boteze. Comunitatea creștină de pe atunci nu se emancipase încă de prescripțiunile legii lui Moise. Apostolii și ucenicii lor, crescuți în spiritul Vechiului Testament, nu înțelegeau încă deplin sensul noii căi trasate de jertfa Mântuitorului, și se considerau mai departe ca o sectă mozaică, sectă care se deosebește de ceilalți mozaici prin faptul că crede în Mesia Cristos, crucificat pe Golgota și înviat din morți de unde ceilalți mozaici, negând pe Cristos, așteptau pe un alt Mesia. Incolo toate prescripțiunile legii lui Moise erau valabile și pentru hebreii creștini, ca și pentru ceilalți hebrei. Hebreul creștin socotea, ca și cel necreștin, că numai hebreul e om deplin, că nehebreul este o ființă inferioară, impură, de care hebreul trebuie să se ferească, deoarece orice atingere a acestuia este păcat. Legați în particularismul iudeocentrist al legii lui Moise primii creștini continuau să creadă, chiar după jertfa Fiului lui Dumnezeu pe cruce, că Dumnezeu a făcut lumea numai pe seama lui deilor și că numai Iudeii sunt vrednici de mântuire.

Pe când se ruga Petru lui Dumnezeu în casa lui Cornelius pentru a obține lumină în această împrejurare în care vedea că voința divină, manifestată prin spusele îngerului, este în contradicție cu litera legii lui Moise, văzu semnul Duhului Sfânt coborîndu-se deasupra lui Cornelius. Aceasta era o dovadă deplină că Dumnezeu nu a rezervat putința mântuirii numai pe seama iudeilor, ci o lasă deschisă tuturor oamenilor cu inimă curată. Petru nu a mai șovăit să boteze pe sutașul roman și Cornelius deveni întâiul creștin neiudeu și nelegat de legea

lui Moise.

Prin botezul lui Cornelius s'au deschis orizonturi cu totul noi Bisericii creștine. Din acest moment a început propovăduirea Cuvântului lui Dumnezeu între toate neamurile pământului. Cu botezul acestui prim nehebreu, creștinismul a rupt zăgazul hebraismului, zăgaz în care prima comunitate creștină, dominată încă de exclusivismul legii lui Moise, a ferecat cuvântul Mântuitorului.

Prin pogorârea Duhului Sfânt deasupra centurionului nehebreu Cornelius, Dumnezeu a dat sens nou creștinismului, sfărâmându-i carapacea asfixiantă a iudaismului și dirijându-l spre lumea romană, spre lumea deschisă a tuturor neamurilor pământului. Prin acceptarea la botez a lui Cornelius s'a dat posibilitate și strămoșilor noștri, care locuiau pe aceste plaiuri, de a se încreștina, și deci s'a deschis drum pe seama Romanilor, spre a se mântui.

Tânărul tată avea deci de ce se bucura în ziua de 13 Septembrie 1899. Întâiul său născut a apărut în lume sub semn bun. Sub semnul întâiului soldat creștin. Totodată, a întâiului creștin nehebreu

Cornelius, Căpitanul centurionului italic din Cezaria, a fost sorocit de Dumnezeu pentru credința sa ca să determine smulgerea creștinismului din zăgazul hebraic în care se sufoca și să pregătească drum de mântuire omenirii.

Un alt Cornelius, de mai târziu, devenit Căpitanul neamului românesc, a fost sorocit de Dumnezeu să-și smulgă neamul din lanțurile robiei jidovești, în care trăgea să moară, pentruca reînviat, purificat prin etica legionarismului, să poată relua urcușul creștinismului.

În răsărit de zodie de veac, în toropeala Iașului gata de moarte, nu se năștea numai în ziua de 13 Septembrie un om, ci renăștea un neam, în fulger de ochi ageri, în piept voinic, în braț vânjos, braț care rotește cu spor sabie purificatoare de arhanghel.

Unul din multele efecte ale dematurării spiritului aric de pe urma contactului lui cu mentalitatea iudaică, este, desigur, și superstiția numărului. Nu se temeau de nimic, nici măcar de fulgerele cerului pe care le socoteau scăpărate de duhurile răului. În hăuitul de tunet al văzduhurilor se luau de piept cu furtuna, isbind în cetățile nourilor cu ascuțișul săgeților lor. Cine n'are teamă de moarte nu știe ce-i frica pe pământ. Si cum s'ar fi temut oare dracul de a trece pragul vieții, când dincolo de acest prag îl aștepta contopirea scânteii sale de viață cu rugul eternității divine? Dincolo de svârcolirea de o zi pe pământ îl așteaptă orizontul nemărginirii, înălțare eternă în lumină și în bine! Ochiul obișnuit cu zarea veșniciei abia de mai distinge frânturile de spații sau de timp de care se agață cu atâta strășnicie cei care nu înțeleg să trăiască decât în azi și în eu.

Robită păcatului cărnii, jidovimea nu poate concepe sublimul unui dincolo de mine. Existența în spirit, raiul de dincolo de aici își pierde la jidani metafizica și transcendența sa, și devine material, prezent și voluptuos, palpabil. Dacă semitul mahomedan vede supremul bine pe care-l poate hărăzi Alah credinciosului în munți de pilaf și în umbra răcoritoare de grădină, jidanul visează o împărăție eternă în care el să fie stăpânul absolut și singurul beneficiar al muncii și bogățiilor celorlalte neamuri. Obiectele acestei existențe devin în această mentalitate scopuri ale vieții, și semnele, cifrele care le exprimă cantitatea, le contabilizează, devin formule magice, formule cu virtuți intrinsece. Sufletul hrănit în materialism nici nu-și poate afla un alt simbol al dorurilor sale, decât numărul, cifra, pentrucă numai numărul exprimă setea de posesiune a sufletului său. Nu-i de mirare deci că sufletul semitic a născocit cultul și superstiția numărului și nu-i de mirare că tot ei au fost aceia care au încheat metoda de judecată a cabalei, judecată în care numerele au personalitate

proprie, fiecare număr cu virtuțile și cu puterile lui.

Spiritul iudaic a răsădit deasupra seninătății sufletului aric teama de a te despărți de bunurile pământești, teama de a fi lipsit de un anumit număr de obiecte, teama de numărul însuși, de numărul concept și conținut al bucuriilor în singura existență admisă de iudaism ca posibilă, aceea a materiei.

Una din superstițiile pe care ni le-a transmis această mentalitate cabalistică, este superstiția numărului 13. Orice lucru pornit în ziua cu acest număr, este sortit neisbândeii. Numărul 13 își poartă nenorocul asupra tuturor lucrurilor și ființelor purtând semnul lui. Numărul 13 devine în această superstiție un fel de zeu al răutății, care pedepsește ființele intrate în sfera sa de influență, aglomerând asupra lor toate nenorocirile posibile. Pedepsa în acest sistem își pierde cauzalitatea etică și creștină, nu mai este efectul sdruncinării de către cel care o suferă, a legilor de armonie divină a universului, nu mai e dictată de simțul de dreptate al lui Dumnezeu, ci este rezultatul acțiunii distrugătoare a unei forțe mitologice a unui număr investit cu puteri nelimitate; Zeu, NUMAR FATAL al Răutății, într'un univers stăpânit de un oлимп semit, din care zei-cifre isbesc în omenirea îngrozită în loc, de fulgere cu numere vrăjite și nimicitoare.

Această superstiție a numărului, această investire a numărului cu atribute supranaturale, cu atributele unei divinități a Răului, se cerea înlăturată, odată cu toate miasmele otrăvite pe care mentalitatea iudaică le-a plantat în sufletul aric.

Căpitanul s'a născut în ziua indicată de cifra 13, presupusă a fi fatală, pentru a se lua de piept cu această superstiție. Nu aduce nenorocire acest număr nimănui, fiindcă nu poate aduce. Dumnezeu este singurul judecător și el răsplătește pe fiecare după inima fiecăruia și după faptele lui. Cauza care determină suferința, nenorocirea, pedeapsa, nu

e în afară de noi ci în noi înșine. Singura nenorocire care-l poate lovi pe om este aceea pe care și-o cauzează el însuși. Scopul existenței noastre fiind mântuirea, purificarea din nimicnicia și păcătoșenia cărnii, fericirea omenească va trebui căutată pe drumul indicat de Mântuitorul Isus. Nefericirea, nenorocul omului nu constă în piedicile pe care el le întâlnește în cale, căci lupta cu obstacolele - deci existența obstacolelor - este necesară în scopul purificării, înobilării sufletului. Nefericirea, nenorocul, constau în îndepărtarea omului dela cărarea care duce la mântuire.

Când acum 20 de veacuri Dumnezeu a voit să cume exclusivismul iudaic în Biserica creștină și să facă să triumfe adevăratul sens al religiei mântuitoare de suflet, a făcut să coboare Duhul Sfânt asupra unui centurion roman, faptă prin care a dat aripi credinței care altfel ar fi rămas înmormântată în sinagoge.

Căpitanul a șters prin faptul nașterii sale aparența răutății fatale care apăsă pe ziua în care s'a născut. Prin viața sa și viața Legiunii, a impregnat acestei zile mai mult decât oricărei alteia sensul legionar, sensul de jertfă, tocmai pentru a demonstra triumful asupra mentalității iudaice, triumf care preceda în mod necesar biruinței materiale asupra pericolului fizic și economic al jidovimei. Cuibul legionar, prima bisericuță a jertfei legionare, este compus din 13 legionari. Dumnezeu a ajutat pe Căpitan să dea din plin sensul de jertfă dorit și vieții și morții sale, ca și zilei în care s'a născut. În toamna anului 1923, când și-a îndrumat pentru întâia dată, hotărât și grav, pașii spre jertfa totală pentru neam, și-a început suferința într'o cămăruță din strada 13 Septembrie din București, unde a fost arestat și unde a pornit pentru întâia dată la Văcărești. Această cămăruță din strada 13 Septembrie a fost un fel de Grădina Getsimani, care i-a despărțit firul existenței în două. De aici a pornit firul Golgotei lui, al ace-

lui urcuș, care avea să dureze 15 ani în șir, din închisoare în închisoare, din beznă în beznă, din Jilavă în Jilavă, dar din înălțimea sufletească în și mai sublimă înălțime, până la contopirea lui cu veșnicia, pe calea jertfei. Veșnicie în care a adus prinos lui Dumnezeu sufletul purificat al neamului legionar.

La celălalt capăt al pământului european, celălalt arhanghel pământesc al Legiunii, Ion Moța, s'a cuminecat și el împreună cu Vasile Marin, în altă zi de 13, din acelaș pahar al jertfei consimțite pentru neam, zorind să drumuie Căpitanului lor cărare spre cer, spre binecuvântarea tronului Mântuitorului Isus.

La capăt de veac care dispărea, veac al deșertăciunii și al pieirii, în prag de veac nou care se năștea, veac menit să dea un nou sens și noi culmi vieții omenești, în ziua de 13 Septembrie, într'o cămăruță din Iași, Căpitanul de centurie Cornelius din Cezaria a coborât de pe calendarul din perete și a transmis noului Corneliu, menit a deveni Căpitan al neamului său, spada cu care împărăția romană a răpus pe vremuri desmățul îndărătnic al Iudeii. Spada cu care Titus odinioară a răscolit în cenușa Ierusalimului, pentruca să nu rămână nici sub cenușe piatră pe piatră din cuibarul iudaic, astfel cum a prorocit Isus.

Mănerul sabiei transmisă de centurionul roman noului căpitan de oști, era împodobit în cruce. Semn de luptă pe care noul născut era sorocit să-l ducă, era binecuvântat de Dumnezeu. Semn că purtătorul spadei cu măner de cruce va avea de urcat, luptând, acelaș drum al crucii, pe care l-a urcat odinioară Mântuitorul lumii. Dovadă că lupta noului Căpitan și jertfa lui pentru Cruce vor duce la biruință, fiindcă poartă pecetea semnului divin.

21 IANUARIE SI JERTFELE LUI

Corneliu Georgescu

Bucherwald, - 1943.

21 IANUARIE SI JERTFELE LUI

21 Ianuarie 1941. Trăsnet din senin, sau năprasnică deslănțuire a unui cataclism prilejuit de puterile adâncurilor? In această zi și în zilele care au urmat s'au săpat la București, la Ploești, la Brăila, la Rădăuți și în multe alte localități românești, o seamă de morminte, multe morminte proaspete de legionari. Cele mai multe din numele încrustate pe crucile verzi înfipite în acele zile la căpătâiul de veci a celor de curând îngropați, ne-au rămas nouă, celor departe de țară, necunoscute. N'am putut afla numele celor căzuți în cele trei cumplite zile care au început la 21 Ianuarie 1941, zile în care s'a spulberat iluzia unui regim legionar în care ne-am legănat timp de patru luni, pentruca, deodată cu furtuna care le-a secerat viața, să se deslănțuie prigoana împotriva Mișcării, prigoană care de atunci n'a mai încetat. Porțile pușcăriilor s'au deschis larg pentruca să primească pe miile de legionari condamnați la ani grei de închisoare, la ocnă pe viață, mai fără de măsură și mai fără osteneală ca oricând înainte. Când celulele închisorilor au devenit neîncăpătoare, mitralierele Jilavei au rărit rândurile celor întemnițați, prin țăcănit de salve trase în plin. Si fiindcă închisorile tot n'au ajuns, lagăre s'au deschis pretutindeni, grele și mohorâte, lagăre de concentrare, întărcuite cu sârmă ghimpată și ocolite de paznici aspri și câini de adulmecare.

Dar lagărele cele multe și grele se vor deschide odată. Si închisorile se vor deschide toate. Se vor deschide în ziua când Dumnezeu va socoti că Legionea a umplut cu vârf paharul jertfei, și legio-

rarii s'au pregătit îndeajuns sufletește pentruca să fie vrednici de marea sărbătoare a biruinței. Atunci, clopotele bisericilor vor suna toate, nu a bucurie, ci a rugăciune. A rugăciune de mulțumire pentru minunea biruinței. A rugăciune de închinare pentru sufletele celor căzuți în cele nesfârșite prigoane, ca și mormintele săpate la 21 Ianuarie și în zilele care au urmat acestui început de furtună, se vor deschide, și morții dela București, dela Ploești, dela Brăila, dela Rădăuți și de unde vor fi odihnind prin cele colțuri de țară, vor lua drumul spre creasta Predcalului, ca să se înfrățească cu legionarii căzuți la Ciuc, la Vaslui, la Râmnicul Sărat și în alte multe, fără de număr, locuri și mucenicii legionare, uniți în sobor acolo, pe culmea care unește Ardealul cu Tara Românească. Vor primi cum se cuvine convoiul care va aduce în sânul lui pe Căpitan, pe Moța și Marin, pe Nicadori și Decemviri, dela Casa Verde; generații și generații de legionari vor găsi acolo prilej de reculegere și întărire sufletească.

Muntele sanctuar, muntele jertfei legionare, va vorbi prin miile lui de cruci presărate la margini de cărări, pe sub tâmpla de stâncă, sau pe sub bolta de cetini, despre Căpitan, despre Moța și despre toți legionarii căzuți. Un colț al acestui sanctuar va istorisi pelerinilor despre jertfa legionarilor căzuți în cumplitele zile de 21-23 Ianuarie 1941, zile în care toate puterile întunecului, pentru un moment orbite de lumina lui 6 Septembrie s'au năpustit asupra noastră cu și mai multă furie și cu mai multă experiență ca mai înainte, îndată ce s'au desmetecit, hotărâte să distrugă definitiv tot ce e legionar. Legiunea le-ar fi putut rezista, dar de lupta internă din România ar fi profitat vecinii hapsâni, care stăteau gata să năvălească asupra ei, îndată ce forțele țării ar fi fost angajate în volbura internă. Mișcarea s'a ferit să se aventureze într'un războiu civil, spre a feri astfel țara de năvala externă, a re-

nunțat chiar să-ș răsbune morții secerăți de prima furtună și, încrezătoare ca'n cumpăna dreptății dumnezeiești jertfa ei va fi recunoscută, a evitat lupta, acceptând astfel drumul suferinței.

În fruntea grupului celor căzuți la 21-23 Ianuarie, pelerinii care vor urca cândva cărările muntelui jertfei legionare vor citi pe o cruce: "Comandant Legionar Victor Silaghi". Cei care l-au cunoscut își vor aminti de trupul său vânjos ca stejarul, de ochii săi sclipitori de lumină interioară și de inima lui în care vibra duiosia de frate, dar svâcnea și impetuoșitatea unui luptător care-și găsește mulțumirea în înfruntarea primejdiilor. Își vor aminti apoi de luptele fără număr pe cari Silaghi l-a dat bărbătește timp de 18 ani pentru ideea legionară, își vor aminti de suferințele lui și de moartea lui năprasnică, cu mâna pe flamura verde legionară.

Vizitatorii de ocazie care nu s'au adăpat din credința și din tradiția legionară, rătăciți din snobism pe cărările sanctuarului legionar, vor spune poate citind pe cruce numele lui Victor Silaghi, cum au spus atâtea până acum și cum s'au întrebat în batjocură de atâtea ori și presa farișeie: "ce caută acest ungar între legionari?" Bietul Silaghi, nici în mormânt odihnă de răul unor oameni care l-au chinuit și în viață mai mult decât orice prin aluzii răutăcioase privitoare la numele său.

Numele străin a fost povara familiei sale, povară amintirii unor timpuri când ungerii, în dorința lor de a asimila cu forța pe românii de prin ținutul Careiului, unde locuiau "Sălăgenii", strămoșii săi, le-au schimonosit numele prin ungerescul "Silaghi", traducerea lui Sălăgeanu, traducere pe care au impus-o prin cine știe câte presiuni, întâi în acte scrise, și apoi în vorbire. "Sălăgenii", deveniți fără voia lor "Silaghi", nu și-au renegat însă neamul, continuând să facă, spre ciuda

ungurilor, în toate împrejurările cauză comună cu ai lor, ca niște români ce erau, cu sângele, cu inima și cu fapta.

Numele maghiarizat nu l-a oprit pe popa Silaghi, tatăl lui Victor, să slujească cu cinste și cu omenie câte zile a avut în biserica românească din satul, deasemenea român, de pe câmpia Crișana. După vechea tradiție românească din Ardeal, cucernicul părinte a fost sfetnic și îndrumător al poporenilor săi, la toate răscurile întâmplărilor care interesau viața satului românesc și a neamului din care făceau cu toții parte. Această îndrumare luminată nu i-o puteau ierta unghurii care ar fi dorit să vadă masele românești turme fără păstor; deaceia s'au hotărât să-l suprime. Hotărîrea și-au pus-o în aplicare într-o noapte din anul 1918, când jandarmii cu pene de cocosi și cu inimă de fieră au năvălit în casa lui, legându-l și târându-l cu ei, așa cum apucase să se ridice din somn. Nici țipetele îngrozitoare ale pretesei, nici bocetele desnădăjduite ale celor doi copii nevârstnici care se agățau cu disperare de tatăl lor, nu au înduplecat pe călăi, să-și schimbe pornirea. L-au dus pe bietul popa Silaghi, și dus a fost. Multă, multă vreme după aceea, n'a mai știut nimeni de soarta lui. Jandarmii cei absâni au fugit nu după mult timp în pustiul lor, alungați de blestemul populației românești și de lucișul baionetei soldatului român care se ivea de după creștele munților Apuseni; dar în casa copiilor fără tată nu s'a mai sălășluit bucuria. După mai bine de un an dela cumplita întâmplare, apele umflate de ploii au scobit un mal și au surpat o bună bucată de pământ în volbura apei. Din creasta surpăturii a eșit atunci la iveală un corp omenesc întepenit în chinurile morții, pe care până atunci îl tănuia pământul. Mare a fost durerea românilor din acea regiune, dar și mai mare durere în casa în care jelea preteasa și sărmanii orfani, când s'a văzut că trupul chinuit era al lui popa Sila-

ghi. Jandarmii unghuri l-au snopit pe preotul român în bătăi, apoi i-au retezat picioarele cu ferăstrăul și, înainte de a-și da duhul, l-au îngropat de viu în pământ.

Da! Popa Silaghi a lăsat fiului său Victor moștenire un nume de înstrăinat, impus cine știe când prin silnicie de unghur, dar i-a lăsat în schimb un suflet românesc și pildă sfântă a martiriului suferit de el, părintele său, pentru cauza neamului românesc. Imaginea trupului schingiuit și ciopârțit, și gândul chinurilor cumplite la care a fost supus tatăl său înainte de înfiorătoarea moarte, au urmărit pe Victor în scurta, dar eroica, viață, și l-au călăuzit în luptă fără de preget pe care se simțea dator s-o ducă pentru triumful românismului, căci așa ordona sângele scurs în gropița râpei în care a fost aflat corpul încremenit în durere a tatălui său.

Ajuns în toamna anului 1923 la Universitatea din Cluj, viitorul nostru camarad s'a aruncat cu patimă în luptele studentești, văzând în acestea forma luptelor naționale, isvorată din necesitățile epocii istorice, începută după războiul cel mare. Eliminat dela Cluj pentru aceste lupte, s'a mutat în anul următor la Iași unde a cunoscut și urmat cu credință pe Căpitan, pe care nu l-a mai părăsit niciodată. În Legiune, unde a intrat odată cu primul grup care a primit sacușorul de țărână, a luptat și a suferit mereu în primele rânduri. Inchisori fără număr, suferințe necurmate, lipsuri și ademeniri, nu l-au putut clinti din drumul pe care îl știa că e cel adevărat, drumul care se cuvenea străbătut cu orice risc de fiul martirului dela Carei. Biografia lui, pe care nu încerc acum nici măcar să o schițez, e un subiect de mare epopee. În 1938, închis în lagărul dela Ciuc, lagăr în prejmuț cu o groază de rețele de sârmă ghimpată și păzit cu strășnicie de o întregă companie de jandarmi, și-a pus în gând să plece, și, într-o bună zi a și plecat, de nu mai puteau jandarmii de

rușine și ciudă. S'a repezit dela Ciuc până acasă, de și-a văzut soția și copilășul de curând născut, și apoi a trecut în Germania, salvându-se astfel din prigoana lui Carol. În toamna anului 1940, în scurtul răgaz dintre două prigoane, viața Roma de cântecele legionarilor care defilau în fața Duceului, aspri și hotărâți, sub comanda lui Victor Silaghi. Curând apoi, a urmat nenorocirea dela 21 Ianuarie care a cernit din nou sufletul legionar cu jale; și, cel mai tânăr din neamul Silaghiilor, copilășul născut în prigoana din 1938, a rămas și el orfan, după cum orfan rămăsese și tatăl său, cu 23 ani înainte, când Ungurii i-au ucis părintele. Când copilul va ajunge să înțeleagă că gloanțele care au ucis pe tatăl său n'au fost străine, ci românești, durerea lui va fi neînchipuit de mare. Orfanul va moșteni același nume unguresc, Silnicit pe vremuri familiei sale de către asupritorii străini, dar și sângele a doua generații de eroi a luptelor naționale care și-au pecetluit credința cu jertfa lor; sângele bunicului martirizat la o margine de râu și al tatălui său, Comandantul Legionar, care a înfruntat timp de 18 ani prigoanele, pentru Căpitan și pentru dreptatea neamului românesc, mereu neînfricat și mereu în primele rânduri, până când a fost răpus pe ulițele Ploes- tiului de gloanțe de frate, gloanțe care nu ar fi trebuit să se îndrepte spre un piept atât de românesc.

Dar copilășul dela Careii Mari n'a rămas numai fără tată, ci și fără de mormântul bunicului său, peste care s'au reîntors jandarmii cu pene de cocoș din 1918, și a mai rămas și fără cămin, căci întreaga țară a Crișanei, ca și mare parte din Ardeal, a fost cotropită de Unguri. Ce aveau înstrăinații prigonitori dela București cu fiul popei îngropat în pământul Ardealului care luptase pentru a să înceteze regimul de jaf și de teroare din trecut, și să coalizeze forțele reale ale țării într-o consolidare a României întregite?

Tirania și îngâmfarea, trădarea și reaua voință vinovată de care au dat dovadă politicienii ver-roși care au stăpânit destinele țării și în ultimul deceniu, au făcut posibilă sfârtecarea trupului Ardealului în două și trecerea a unui milion și jumătate de români în robie ungurească. Depe culmea Predealului, unde urmează să fie așezat spre odihnă trupul martirizat al Căpitanului, acel al lui Moța și, împreună cu cele ale sutelor de legionari, trupul lui Victor Silaghi, se vede abia ca la o asvârlitură departe, cuțitul graniței ungurești, înfipt în inima țării până aproape de piciorarele Tâmpiei. Ce fel de odihnă le va fi hărăzită martirilor de pe muntele jertfei legionare, cu juncghiul străin înfipt în coastă?

La 21 Ianuarie 1941, prin asaltul puterilor întunerecului, Legiunea a fost oprită să colaboreze cu elanul și cu spiritul ei de jertfă la realizarea unei ordini europene bazate pe dreptate și pe ideologia revoluțiilor naționale. Puterea întunerecului nu poate fi însă de prea lungă durată. Cerul românesc se va însenina și va veni odată și odată primăvara care să îmbobocească mugurii piersecului legionar. Lumea veche, incremenită în păcate, lumea care a prăbușit țara în prăpastia din vara anului 1940, din care de abia a putut fi salvată în cele câteva luni de regim legionar, nu va putea mereu să ație vântul corabiei legionare. Odată cu împlinirea idealurilor legionare, junghierul unguresc se va toci și muntele jertfei legionare, presărat dela poale până în creștet cu morminte, își va găsi perspectiva și odihna. Pe urcușul acestui munte, jertfele legionare dela 21 Ianuarie, aliniate sub streășina de stânci sau sub umbrare de brazi, vor înțelege că legionarii rămași nu i-au părăsit, pe ei, pe cei căzuți pentru Legiune, și că nu și-au renegat nici crezul în slujba căruia Victor Silaghi, și jertfitorii dela 21 Ianuarie, au trăit și au murit.

CUPRINSUL

	<u>pag.</u>
1. Amintiri despre Col. Zăvoianu - V. Iasinschi	1
2. 13 Septembrie 1941 - Ilie Gârneață	13
3. Miti Dumitrescu - Constantin Papanace.	21
4. Căpitanul - Vasile Iasinschi.	31
5. La a 15-a aniversare a întemeierii Legiunii de Corneliu Georgescu	41
6. Ioan Belgea - Vasile Iasinschi.	55
7. 13 Septembrie 1942 - de Corneliu Georgescu.	63
8. 21 Ianuarie și jertfele lui - C. Georgescu.	75

CUPRINSUL

1. Activitățile geografice Col. Ștefan - V. Iacobson
2. 13 Septembrie 1941 - Elis Gheorghiu
3. Misiunea D. Ștefan - Constantin Ștefan
4. Expediția - Vasile Iacobson
5. La a 12-a aniversare a Institutului Geografic de Cornești
6. Ion Bălan - Vasile Iacobson
7. 13 Septembrie 1942 - de Cornești Ștefan
8. 21 Ianuarie și Jertofele lui - C. Ștefan

N O T A

Publicarea acestor conferințe, ținute la Berkenbrück în anii 1941-42, nu are altă semnificație decât aceea că face cunoscut un material documentar care aparține istoriei.

№ 269

Publication number 269
is recorded in all 1944-45
in the list of books of the
Library of the National Government
and is listed.

